

«Затверджено»
Рішенням Виконкому
Федерації баскетболу України
05.06.2018 р.
Президент
Федерації баскетболу України

_____ М.Ю. Бродський

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ
XXVIII Чемпіонату та Кубка України з баскетболу
серед жіночих команд
сезону 2018/2019 рр.

м. Київ, 2018

ЗМІСТ

ГЛАВА I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Стаття 1. Керівництво організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд
- Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд
- Стаття 3. Права та обов'язки Директорату
- Стаття 4. Права клубу/команди
- Стаття 5. Права ФБУ

ГЛАВА II. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

- Стаття 6. Учасники змагань
- Стаття 7. Клуб
- Стаття 8. Допуск клубу/команди
- Стаття 9. Зміна назви клубу
- Стаття 10. Команда
- Стаття 11. Гравці
- Стаття 12. Тренер, помічник тренера, офіційні особи клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 13. Заявка на участь у змаганнях
- Стаття 14. Документи, які клуб повинен надати в Директорат для реєстрації
- Стаття 15. Дозаявка гравця
- Стаття 16. Документи, що надаються клубу після реєстрації

ГЛАВА III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

- Стаття 17. Відповідальність клубу при проведенні ігор
- Стаття 18. Обов'язки клубу
- Стаття 19. Обов'язки клубу-господаря стосовно клубу-гостя
- Стаття 20. Обов'язки клубу-господаря стосовно суддів, комісара, суддів-секретарів, статистиків
- Стаття 21. Вимоги до клубу-господаря стосовно гри
- Стаття 22. Обов'язки клубу-гостя

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

- Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри
- Стаття 24. Перенос дати гри
- Стаття 25. Перенос гри в інше місто або місце
- Стаття 26. Під час гри: гравці, тренер, помічник тренера, офіційні особи клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 27. Медичне забезпечення
- Стаття 28. Допоміжний персонал
- Стаття 29. Група підтримки і талісман клубу
- Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри
- Стаття 31. Використання мікрофона під час гри
- Стаття 32. Відеозапис та Інтернет-відеотрансляція гри
- Стаття 33. Інформаційно-статистичне забезпечення
- Стаття 34. Післяматчева прес-конференція
- Стаття 35. Допуск спортивної споруди
- Стаття 36. Ігровий майданчик і технічне обладнання
- Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

- Стаття 38. Баскетбольний щит
- Стаття 39. М'яч
- Стаття 40. Додаткові вимоги

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

- Стаття 41. Процедура подання протесту
- Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор «плей-оф»

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

- Стаття 43. Обов'язки клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу
- Стаття 44. Невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

- Стаття 45. Загальні положення
- Стаття 46. Процедура накладення санкцій
- Стаття 47. Апеляція
- Стаття 48. Якщо клуб має питання щодо рішень суддів, секретарів, статистиків під час гри
- Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера
- Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера
- Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи клубу та особи, що супроводжує команду
- Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів
- Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка
- Стаття 54. Акт насильства
- Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі
- Стаття 56. Неявка команди на гру
- Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

- Стаття 58. Обов'язкові грошові внески клубу/організації
- Стаття 59. Фінансові витрати клубу/організації під час проведення змагань
- Стаття 60. Фінансові витрати клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)
- Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ
- Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади, статистиків за одну гру XXVIII Чемпіонату та Кубку України, Суперкубку сезону 2018/2019 рр.

ГЛАВА IX. СУДДІВСТВО ІГОР

- Стаття 63. Загальні положення
- Стаття 64. Призначення на ігри
- Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара
- Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара
- Стаття 67. Обов'язки комісара
- Стаття 68. Обов'язки старшого судді у випадку, якщо комісар відсутній
- Стаття 69. Обов'язки спостерігача суддівства
- Стаття 70. Обов'язки делегата ФБУ
- Стаття 71. Обов'язки судді-секретаря
- Стаття 72. Обов'язки статистика

Стаття 73. Оцінка суддівства

Стаття 74. Санкції за дії, що здійснені суддею, комісаром, суддею-секретарем, статистиком

Додатки

Додаток № 1. Заявка на участь в Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу

Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру

Додаток № 3. Анкета клубу/команди

Додаток № 4. Інформація про гравців команди

Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди

Додаток № 6. Вимоги до зйомки відео онлайн-трансляцій, технічного відео матчів і передачі відеоматеріалів ігор

Додаток № 7. Вимоги до проведення післяматчевих прес-конференцій і передачі інформації про гру для офіційного сайту ФБУ

Додаток № 8. Вимоги по наданню рекламних, спонсорських та технічних послуг

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Керівництво організацією та проведенням Чемпіонату України серед жіночих команд

1.1. Директорат Чемпіонату України (надалі – Директорат), який є постійно діючим органом Федерації баскетболу України (надалі – ФБУ), здійснює процедуру реєстрації, заявки клубів/команд (надалі – Клубів) для участі в змаганнях, підготовку, проведення і оперативне керівництво Чемпіонатом України, Кубком України та іншими офіційними змаганнями з баскетболу в Україні.

1.2. Реквізити Федерації баскетболу України

Найменування: Громадська спілка «Федерація баскетболу України»

Фактична адреса:

Спортивна площа, 1, Палац спорту,
Федерація Баскетболу України, офіс 315, м. Київ, 01001

Телефони:

Приймальня ФБУ (044) 239 86 01

Директорат (044) 239 86 04 (05, 07)

Факс: (044) 239 86 00

Електронна пошта: info@ukrbasket.net

Сайт fbu.ua

Юридична адреса:

01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 42

код ЄДРПОУ 16485927

р/рахунок № 26006924433566

в ПАТ АТ «Укргазбанк» в м. Києві

МФО 320478

Неприбуткова організація

Не платник ПДВ

Загальна система оподаткування

Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд

2.1. Чемпіонат України та Кубок України проводиться відповідно до «Офіційних Правил баскетболу» з урахуванням усіх офіційних змін, уточнень, доповнень та інтерпретацій по окремих статтях «Офіційних Правил баскетболу», а також відповідно до цих «Правил проведення XXVIII Чемпіонату України та Кубку України з баскетболу сезону 2018/2019 рр. серед жіночих команд» та Додатків до них, котрі є невід'ємною частиною даних Правил (надалі – Правила проведення).

2.2. Правила проведення Чемпіонату, а також усі Додатки до них, узгоджуються та затверджуються на засіданні Президії ФБУ, і можуть бути змінені та доповнені в будь-який час на підставі рішення Президії ФБУ.

2.3. Усі учасники Чемпіонату України зобов'язані знати та дотримуватися положень «Офіційних Правил баскетболу» та вимог чинних Правил проведення.

2.4. Всі положення та вимоги чинних Правил проведення автоматично поширюються як на учасників Чемпіонату України, так і на учасників Кубку України.

Стаття 3. Права та обов'язки Директорату

3.1. Директорат є робочим органом Федерації баскетболу України, який здійснює організацію та проведення змагань з баскетболу в Україні, що проводяться під егідою Федерації баскетболу України.

3.2. Директорат здійснює контроль за дотриманням Регламентів та Правил проведення змагань, розглядає звернення та листи, скарги, випадки порушення, накладає дисциплінарні санкції і покарання на учасників змагань відповідно до Регламенту та чинних Правил проведення, Положення про Директорат, інших документів ФБУ, ФІБА.

3.3. При виникненні ситуацій, рішення щодо яких неможливо прийняти на підставі положень чинних Правил проведення, Директорат має право ухвалити по них рішення, виходячи із загальних принципів та положень «Офіційних Правил баскетболу», документів ФБУ, ФІБА, а в разі неможливості їх застосування – на підставі законодавства України.

Стаття 4. Права клубу/команди

Клуб/команда має наступні права:

4.1. На проведення домашніх матчів у спортивних спорудах, що відповідають вимогам чинних Правил проведення.

4.2. На реалізацію квитків на домашні матчі.

4.3. На використання рекламних поверхонь на формі гравців, в ігровому залі під час матчів Чемпіонату та Кубку, на сайті клубу та у власній друкованій продукції, крім рекламних поверхонь, права на які має ФБУ (Ст. 5 чинних Правил проведення).

4.4. Укладати угоди з партнерами і спонсорами, крім тих, які суперечать вимогам Ст. 5 чинних Правил проведення, самостійно розпоряджатися отриманими коштами.

Стаття 5. Права ФБУ

5.1. Федерація баскетболу України володіє усією сукупністю прав, передбачених чинним законодавством України та регламентними документами ФІБА, що впливають у зв'язку з організацією та проведенням офіційних міжнародних змагань на території України та національних змагань, які проводяться ФБУ, або за участю її членів.

5.2. ФБУ може залучати третіх осіб для допомоги у виконанні частини власних функцій. ФБУ має право делегувати третім особам повноваження з реалізації маркетингових прав, що пов'язані з Чемпіонатом та Кубком.

5.3. ФБУ має право:

5.3.1. Затверджувати ігрове обладнання, яке використовується у змаганнях з баскетболу.

5.3.2. Розміщувати в центральних колах ігрових майданчиків офіційну емблему Чемпіонату, брендувати два півкола штрафного кидка, візуальну рекламу на ігрових майданчиках, аудіорекламу в залах, рекламу на формі гравців клубів-учасників Чемпіонату та Кубку, рекламу/анонси офіційних заходів Чемпіонату та Кубку на Інтернет-сайтах, в трансляціях телевізійних мовників та інших засобах масової інформації.

5.3.3. На використання за узгодженням із клубом логотипу, символу та назви клубу, зображення гравців для цілей, спрямованих на популяризацію Чемпіонату та Кубку України.

5.3.4. На розробку логотипів, виробництво та реалізацію сувенірної продукції Чемпіонату та Кубку.

ФБУ може делегувати це право співорганізатору «Фіналу Чотирьох» Кубку України.

5.3.5. На визначення офіційного м'яча Чемпіонату та Кубку.

5.3.6. На визначення мінімальної суми вартості квитків на домашні матчі клубів Дивізіону «А» (Суперліга).

5.3.7. На розміщення на головній сторінці офіційних сайтів клубів, що беруть участь у Чемпіонаті та Кубку, логотипа ФБУ із гіперпосиланням на сайт **fbu.ua**, а також на рекламне місце на головній сторінці.

5.3.8. Залучати для рекламних і PR акцій гравців збірних команд (а також кандидатів у збірні команди) в екіпіруванні збірної команди України.

5.3.9. Надавати ексклюзивні права Генеральному (Титульному) спонсорі Чемпіонату та Кубку, а також офіційним спонсорам.

Клуб повинен сприяти розміщенню рекламної продукції Генерального (Титульного) спонсора Чемпіонату та Кубку в залі та ігровому майданчику відповідно до умов, що передбачені в Додатку № 8 до цих Правил.

Протягом сезону Клуб не може укласти партнерські та рекламні угоди з будь-якою особою, яка здійснює продаж товарів або надання послуг, які є аналогічними товарам та послугам, які продаються або надаються Генеральним (Титульним) спонсором.

5.3.10. Надавати виключні права на розміщення реклами на «Фіналі Чотирьох» Кубку України.

5.3.11. Надавати дозвіл на відеозйомку, телевізійні чи Інтернет-трансляції матчів Чемпіонату та Кубку України, або забороняти їх.

5.3.12. На розміщення торгового знаку Генерального (Титульного) спонсора на ігровій формі клубів Дивізіону «А» (Суперліга).

5.3.13. Має інші права, передбачені цими Правилами, іншими документами ФБУ, ФІБА.

ГЛАВА ІІ. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

Стаття 6. Учасники змагань.

6.1. Учасниками Чемпіонату та Кубку можуть бути тільки баскетбольні клуби/команди, що належать юридичним особам, зареєстрованим в Україні, збірні команди районів, міст, областей, які зобов'язуються виконувати вимоги та рішення ФІБА і ФБУ, не мають

фінансової заборгованості перед ФІБА та ФБУ, вчасно оплачують внески і здійснюють інші вимоги чинних Регламенту та Правил проведення.

6.2. Всі учасники Чемпіонату та Кубку України зобов'язані неухильно дотримуватись всіх вимог, передбачених регламентними документами ФІБА, ФБУ, цими Правилами, виконувати рішення ФІБА, ФБУ; не повинні мати фінансової заборгованості перед ФІБА та ФБУ, вчасно сплачувати відповідні внески, забезпечувати виконання застосованих дисциплінарних санкцій тощо.

6.3. Жодна юридична особа та/або фізична особа, та/або їх об'єднання у будь-якій формі, включаючи холдинги та дочірні компанії, не можуть володіти або керувати більш як одним клубом/командою, який бере участь у змаганнях з баскетболу однієї ліги під егідою Федерації баскетболу України.

6.4. Усі клуби повинні керуватися засадами чесного ділового партнерства, справедливості, неухильної поваги до суперників, суддів і глядачів і ухвалювати всі необхідні заходи для виключення насильства й протиправних дій у спортивних спорудах.

6.5. Склад учасників Чемпіонату та Кубку затверджується Виконавчим комітетом ФБУ та Директоратом Чемпіонату.

Стаття 7. Клуб

7.1. Для підтвердження участі в Чемпіонаті кожний клуб повинен укласти договір з ФБУ (відповідно до встановленого зразка).

7.2. Попередню заявку або лист, що підтверджує участь команди у змаганнях, з назвою команди клубу/юридичної особи – власника/інвестора команди подають до Директорату письмово (поштою, електронною поштою або факсом) до 01.07.2018 р.

7.3. Для участі в Чемпіонаті клуб зобов'язаний:

7.3.1. У термін, встановлений Директоратом, подати до ФБУ заявку на участь у Чемпіонаті та документи, які зазначені в Ст. 13 та 14 чинних Правил проведення.

7.3.2. Здійснити виплати всіх несплачених грошових внесків за попередній сезон (в т.ч. грошові внески, що передбачені дисциплінарними санкціями).

7.3.3. Сплатити заявочні внески в розмірі та в термін, передбачені в Ст. 58 чинних Правил проведення.

7.4. Команди, які до 31.08.2018 р. не сплатили заявочні внески та борги, що пов'язані з участю у попередньому сезоні Чемпіонату та Кубку України, в змаганнях ФІБА, до Чемпіонату та Кубку України наступного сезону не допускаються.

7.5. Кожному клубу Дивізіону «А» (Суперліги) рекомендовано утримувати юнацькі групи з баскетболу із забезпеченням цілорічного навчально-тренувального процесу, та мати не менш ніж дві команди, що приймають участь в змаганнях Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної Ліги (ВЮБЛ).

Участь команд в Юнацькій Лізі здійснюється відповідно до Регламентів та Правил проведення Чемпіонату України з баскетболу серед юнацьких команд (ВЮБЛ).

7.6. Кожен клуб Дивізіону «А» (Суперліги) повинен мати у своїй структурі команду-учасницю змагань Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

7.7. Клуб/команда може бути виключений із числа учасників Чемпіонату протягом сезону за грубі порушення чинних Правил проведення, а саме:

- 7.7.1. За невиконання клубом протягом Чемпіонату вимог реєстрації, що передбачені Ст. 6, 7, 13, 14 чинних Правил проведення;
- 7.7.2. У випадку, якщо клуб допустив порушення положень, встановлених в Гл. VI, VII, VIII чинних Правил проведення, коли такі порушення спричинили значні іміджеві та фінансові втрати ФБУ;
- 7.7.3. У випадках порушень положень Додатку № 8 до цих Правил в порядку, передбаченому цими Правилами;
- 7.7.4. За відмову клубу від участі в іграх Чемпіонату України;
- 7.7.5. В інших випадках, передбачених цими Правилами.

7.8. У випадку відмови від участі в Чемпіонаті ніякі суми, що були перераховані, клубу не повертаються.

7.9. Місце виключеного клубу не може бути зайняте іншим клубом до закінчення Чемпіонату.

7.10. Результати всіх ігор команди, що виключена зі складу учасників Чемпіонату, анулюються («Офіційні Правила баскетболу», Ст. «D-Класифікація команд»).

7.11. Керівники клубів повинні довести до відома гравців, тренерів, офіційних осіб клубу та осіб, що супроводжують команду, правила та покарання, які діють та які застосовують на офіційних змаганнях ФІБА і ФБУ щодо боротьби з уживанням допінгу, Правил проведення Чемпіонату та Кубку України, і вимагати від гравців дотримуватися чинних правил у будь-якій ситуації та в будь-який час.

Стаття 8. Допуск клубу/команди

8.1. Команді, що посіла перше місце у Дивізіоні «Б» (Вищої ліги) Чемпіонату, надається право переходу до Дивізіону «А» (Суперліги) наступного сезону.

Спортивна база команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), повинна відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (Додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»).

Якщо за рішенням Виконавчого комітету ФБУ спортивна база команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), не відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (Додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»), її місце в Дивізіоні «А» (Суперліги) може зайняти команда, що посіла 2 (або 3) місце в Дивізіоні «Б» (Вищої ліги) і чия спортивна база відповідає вищевказаним вимогам.

8.2. Рішення про прийом нової команди до складу учасників Чемпіонату серед команд Дивізіону «А» (Суперліги) приймає Виконавчий комітет ФБУ

8.3. У випадку розширення кількості учасників Дивізіону «А» (Суперліга), рішенням Виконавчого комітету ФБУ може бути розглянуте питання щодо допущення ще одного (двох) клубу/команди Дивізіону «Б» (Вища ліга) за умови підтвердження керівника/власника такого клубу/команди щодо неухильного виконання всіх вимог, передбачених для клубу/команди, що реєструється в Дивізіоні «А» (Суперліга), та якщо такий клуб/команда відіграла щонайменше один сезон в Дивізіоні «Б» (Вища ліга).

8.4. Клуб/команда, який вперше подав заявку на участь в Чемпіонаті України з баскетболу, повинен надати до ФБУ рекомендацію своєї обласної (міської) федерації

баскетболу та письмову гарантію фінансування (спонсором, інвестором) участі команди в Чемпіонаті.

8.5. Рішення про прийом нової команди до складу учасників Чемпіонату серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) приймає Директорат.

Стаття 9. Зміна назви клубу

9.1. Клуб може змінити свою назву в наступний термін:

9.1.1. У строк до закінчення реєстрації клубу;

9.1.2. Протягом сезону в будь-який час, але тільки у виняткових випадках і з дозволу Директорату.

9.2. Про зміну назви клуб зобов'язаний завчасно сповістити Директорат у письмовій формі.

Стаття 10. Команда

10.1. Чисельний склад команди при проведенні кожної гри Чемпіонату та Кубку України повинен складати не більше ніж 21 особа (12 гравців, 2 тренери та 7 осіб, що супроводжують команду, з відповідною реєстрацією учасника змагань).

10.2. Тільки особи, що зареєстровані в ФБУ як учасники Чемпіонату та Кубку України, мають право знаходитися в зоні лави команди під час гри.

10.3. Команда повинна заявити та мати в наявності на кожну гру не менш ніж 10 гравців.

У випадку порушення цієї вимоги клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця, якого не вистачає до кількості 10, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

10.4. Гравець, тренер, офіційна особа або особа, що супроводжує команду, який був дискваліфікований та повинен пропустити матч, не може бути внесений в технічну заявку команди на гру і не має права знаходитися в зоні лави команди під час гри.

10.5. Виключення члена команди із заявки клубу (гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду) може здійснюватися в будь-який час протягом сезону. Для цього клуб зобов'язаний протягом 3-х робочих днів у письмовій формі повідомити Директорат про виключення даного члена команди із складу команди.

Стаття 11. Гравці

11.1. Кожен гравець кожної команди-учасниці чемпіонату України (Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), ВЮБЛ (Юнацької ліги) має пройти одноразово реєстрацію на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація». Лише після цього гравець може бути допущеним до змагань.

11.2. До участі в іграх допускаються гравці, які зареєстровані в ФБУ, як учасники Чемпіонату у таких категоріях:

Категорія «А» надається гравцю, який має українське громадянство, і, згідно з Регламентом ФІБА, має право виступати за національні збірні команди України.

Категорія «Б» надається гравцю, який має іноземне або українське громадянство, але, згідно з Регламентом ФІБА, не має права виступати за національні збірні команди України.

11.3. У разі, якщо цього обов'язку не виконують без поважної причини, клуб/команда, в якому зареєстрований гравець, при поданні заявки та реєстрації цього гравця на участь у Чемпіонаті сплачує внесок за цього гравця як за гравця категорії «Б», та гравець буде покараний згідно з рішеннями Виконавчого комітету ФБУ, комісії ФБУ з правових відносин, або ФІБА.

Крім того, до клубу/команди, в якому зареєстрований гравець, буде застосована санкція у вигляді обов'язку сплатити грошовий внесок на користь ФБУ у розмірі від 20 000 (двадцяти тисяч) гривень до 50 000 (п'ятидесяти тисяч) гривень. Рішення про застосування санкцій та про розмір обов'язкового грошового внеску встановлює Виконавчий комітет ФБУ. Обов'язковий грошовий внесок повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання), для ігор серії «плей-офф» - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу. В протилежному випадку гравець буде недопущений до наступної та подальших ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

11.4. У разі, якщо гравець змінює громадянство протягом сезону, але вже зареєстрований у цьому сезоні, то з новим громадянством він може бути заявлений тільки з початком наступного сезону.

11.5. Клуб має право на безобмежену ротацію (заміну) гравця категорії «Б». Ротація гравців категорії «Б» закінчується 28 лютого 2019 р. включно (до 18:00).

11.6. У складах команд в технічній заявці на гру може бути не більше 4-х гравців, які мають посвідчення категорії «Б».

В кожній грі на майданчику одночасно може бути не більше 2-х гравців, які мають посвідчення категорії «Б».

Якщо під час гри з якихось причин на майданчику не може знаходитись жодного українського гравця (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда повинна грати вдвох.

За виконання цієї умови відповідає головний тренер команди.

Контроль за виконанням під час гри покладається на комісара матчу, при відсутності комісара – на старшого суддю матчу, та секретаря протоколу гри.

11.7. У випадку, якщо порушення кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, виявляється:

11.7.1. Коли під час вкидання м'яч торкається гравця на ігровому майданчику або його торкається гравець на ігровому майданчику, і ігровий годинник включений. Як тільки порушення виявлене, секретар протоколу гри повинен прийняти всі заходи, щоб якнайшвидше проінформувати про це суддів. Суддя повинен негайно зупинити гру за умови, що команда-суперник не буде поставлена в невігідне положення. Будь-які зроблені фоли, набрані очки, зіграний час і інші дії, які відбулися після помилки, але до її виявлення, не повинні бути скасовані. Після зупинки гри, гравець категорії «Б» повинен бути замінений на гравця категорії «А», а тренеру команди повинен бути призначений технічний фол «B₁». Протягом 30 хвилин після закінчення гри комісар (при відсутності комісара – старший суддя матчу) повинен проінформувати директора Чемпіонату про це порушення та внести відповідну інформацію у Звіт комісара (Звіт старшого судді).

11.7.2. Після закінчення матчу - відносно команди, що допустила порушення, застосовуються санкції за рішенням Директорату згідно Ст. 55 чинних Правил проведення.

11.7.3. Санкції по відношенню до комісара (старшого судді) або секретаря протоколу матчу застосовуються Директоратом згідно Ст. 68 чинних Правил проведення.

11.8. Протягом сезону в команді можуть бути зареєстровані в сукупності максимум 24 гравця.

Всі гравці категорії «А» та категорії «Б», що включені в заявку команди, входять до кількості 24-х зареєстрованих гравців. Кожна команда протягом сезону може зареєструвати не більше 24-х гравців. При цьому не має значення, був заграний гравець (взяв участь у грі незалежно від кількості часу перебування на ігровому майданчику), чи не був заграний із кількості 24-х гравців команди, що зареєстровані в поточному сезоні.

11.9. До участі в кожній грі Чемпіонату допускаються в технічній заявці не більше 3-х гравців 2003-2004 рр.н. Дозволяється протягом сезону необмежена ротація гравців 2003-2004 рр.н. за умови реєстрації гравця як учасника Чемпіонату серед команд відповідного дивізіону (Дивізіону «А» (Суперліги) або Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

11.10. В технічній заявці на кожну гру Чемпіонату та Кубку України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обов'язково повинно бути не менш ніж два гравця 2001 р.н. та молодше (2002, 2003, 2004 рр.н.). При відсутності гравця 2001 р.н. та молодше (2002, 2003, 2004 рр.н.) заміна на гравця старшого року народження не дозволяється.

У випадку порушення цієї вимоги клуб Дивізіону «Б» (Вищої ліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця 2001 р.н. та молодше (2002, 2003, 2004 рр.н.), який відсутній, у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

11.11. В технічній заявці на кожну гру Чемпіонату та Кубку України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) дозволяється включити не більш двох гравців віком 37 років (1981 р.н.) і старше.

Стаття 12. Тренер, помічник тренера, офіційні особи клубу та особи, що супроводжують команду

12.1. Кожен тренер кожної команди-учасниці чемпіонату України (Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), ВЮБЛ (Юнацької ліги) має пройти одноразово реєстрацію на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація». Лише після цього тренер може бути допущеним до змагань.

12.2. Офіційною підставою для реєстрації учасника Чемпіонату в Директораті є лист клубу або заявка, де в складі команди, крім гравців, заявлені:

12.2.1. Тренер, помічник тренера;

12.2.2. Офіційна особа клубу - особа, яка здійснює поточне керівництво клубом, власники корпоративних прав в юридичній особі клубу, член колегіального (директорату, спостережної/наглядової ради, президії, тощо) або одноособового (президент, почесний президент) органу управління клубом, начальник (керівник) команди клубу, яка є учасником Чемпіонату.

12.2.3. Особа, що супроводжує команду (делегат клубу, перекладач, лікар, масажист, адміністратор).

Стаття 13. Заявка на участь у змаганнях

13.1. Для участі в Чемпіонаті та Кубку України клуб повинен подати заявку до Директорату.

13.2. Оригінал заявки для участі в Чемпіонаті подають до Директорату з 01 по 22.09.2018 р. (передаються з рук в руки або відправляються поштою разом з іншими документами).

13.3. Не пізніше ніж за 5 днів до дня реєстрації команди треба надіслати до Директорату заявку (список) факсом або електронною поштою.

13.4. Усі зміни до заявки повинні бути подані до Директорату не пізніше ніж за 48 годин до початку першої гри Чемпіонату.

13.5. Заявка повинна бути **НАДРУКОВАНА**.

У заявці треба вказати в **АЛФАВІТНОМУ** порядку прізвище (в скобках – **ДІВОЧЕ** прізвище для тих, хто змінював), ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, амплуа, зріст та вагу гравця, спортивне звання (Додаток № 1. Заявка на участь у Чемпіонаті/Кубку з баскетболу).

Заявка повинна бути засвідчена відповідними міським або обласним управлінням з фізичної культури та спорту, обласним (місцевим) осередком ФБУ, лікарем з печаткою, який обслуговує команду, та печаткою лікувального закладу за місцем знаходження команди або печаткою лікувально-фізкультурного диспансеру.

Прізвище іноземного гравця, тренера в заявці повинно бути надруковане українською та англійською мовою (як в паспорті).

Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 та 105 Українського Правопису.

13.6. Клуб, що має у своєму складі декілька команд у різних лігах, подає одночасно заявки на кожну команду.

Стаття 14. Документи, які клуб повинен надати в Директорат для реєстрації

14.1. Для реєстрації на участь у змаганнях клуб повинен надати разом із заявкою до Директорату наступні документи:

14.1.1. Підписаний та скріплений печаткою клубу договір між ФБУ та клубом (2 примірники).

14.1.2. Належним чином завірену копію Статуту юридичної особи клубу;

14.1.3. Угоду клубу зі службами швидкої медичної допомоги на чергування до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Чемпіонату та Кубку.

14.1.4. Угоду клубу з охоронними фірмами, що мають відповідну ліцензію, про забезпечення громадського порядку та охорону учасників змагань, офіційних осіб і глядачів до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Чемпіонату та Кубку.

14.1.5. Угоду клубу зі службами пожежної безпеки про забезпечення пожежної безпеки учасників гри та глядачів під час та після закінчення гри.

14.1.6. Документи, що підтверджують наявність власного дитячо-юнацького спортивного закладу (надалі - ДЮСШ-заклад) або договір з ДЮСШ-закладом про спільну діяльність.

14.1.7. Документи, що підтверджують сплату всіх внесків на користь ФБУ та відсутність заборгованості перед ФБУ (платіжне доручення або квитанцію).

14.1.8. В електронному виді для розміщення на офіційному сайті ФБУ:

14.1.8.1. Фотографію команди;

14.1.8.2. Фотографії (портретні) кожного гравця, тренера. Вимоги до фото: розмір: 600 на 800 пікселів, нейтральне тло (задній план), назва файлу - тільки прізвище гравця або тренера і тільки на латиниці (familiya);

14.1.8.3. Логотип клубу/команди в цифровому варіанті;

- 14.1.8.4. Інформацію про першого тренера, перший ДЮСШ/заклад кожного гравця команди (Додаток № 4);
- 14.1.8.5. Професійну біографію тренера (де працював, спортивні досягнення, вихованці, якщо є - звання, спортивний розряд);
- 14.1.8.6. Коротку (1–2 аркуші) історію заснування, спортивних досягнень клубу/команди.
- 14.1.9. Ксерокопію (або сканкопію) паспорту кожного нового гравця та офіційної особи.
- 14.1.10. Ксерокопію (або сканкопію) паспорта (ID-карта) кожного гравця, який досяг 14-річчя.
- 14.1.11. Допінгову декларацію гравця Дивізіону «А» (Суперліги).
- 14.1.12. Згоду на збір та обробку персональних даних (оригінал) кожного гравця (батьків/опікунів неповнолітнього гравця), тренера, офіційної особи, в т.ч. тих, хто має іноземне громадянство (для тих, хто не здавав в попередньому сезоні, та одноразово нову Згоду для кожного гравця, що досяг 18-річчя протягом сезону).
- 14.1.13. Копію полісу медичного страхування від нещасного випадку кожного гравця. Без договору добровільного страхування від нещасних випадків під час занять спортом спортсмен не допускається до участі в змаганнях.
- 14.1.14. Документи про освіту головного тренера та його помічників, у т.ч. іноземного спеціаліста (якщо ще не надані в попередніх сезонах).
- 14.1.15. Документи про спеціальну освіту лікаря та масажиста команди (якщо ще не надані в попередніх сезонах).
- 14.1.16. Анкету з реквізитами клубу/команди (Додаток № 3. Анкета клубу/команди).
- 14.1.17. Акт прийому спортивної споруди та обладнання, що підписаний представниками Директорату та місцевої федерації баскетболу (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

14.2. При заявці гравця, який був зареєстрований в останнє в закордонній Федерації, додатково потрібно надати:

- лист-дозвіл від Федерації країни, де був зареєстрований гравець;
- ксерокопію паспорту гравця.

Стаття 15. Дозаявка гравця

15.1. Після початку змагань (після першої гри команди в змаганнях) кожна заявка (кожна реєстрація гравця) є дозаявкою.

15.2. Дозаявка з повним пакетом документів, що необхідні для реєстрації гравця згідно з Ст. 14 чинних Правил проведення, в т.ч. платіжне доручення або квитанція про оплату внеску за реєстрацію, повинна бути надана до Директорату не пізніше ніж за 48 годин до початку наступного матчу, або до закінчення кінцевого терміну дозаявок (див. «Положення про статус баскетболіста», Ст. 3).

Якщо гравець реєструється вперше в Чемпіонаті, на нього також розповсюджується обов'язок щодо одноразової реєстрації на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація».

15.3. У випадку надання копій документів по дозаявці в електронному виді або по факсу, необхідно на протязі 5 робочих днів надати до Директорату оригінали вказаних документів.

Стаття 16. Документи, що надаються клубу після реєстрації

Після реєстрації як учасника Чемпіонату клуб отримує наступні документи:

- 16.1. Договір між клубом і ФБУ з підписами (екземпляр клубу).
- 16.2. Календар змагань.

16.3. Лист допуску гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду.

16.4. Посвідчення суддів-секретарів і статистиків.

16.5. Бланки протоколів ігор.

ГЛАВА III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

Стаття 17. Відповідальність клубу при проведенні ігор

17.1. Клуб, що бере участь у змаганнях, зобов'язаний виконувати всі вимоги чинних Правил проведення, проявляти при цьому дисциплінованість, організованість, повагу по відношенню друг до друга, суддів, комісара, глядачів.

17.2. Клуб відповідає за поведінку гравців своєї команди, офіційних осіб клубу та будь-якої іншої особи, що виконує свої функціональні обов'язки на матчі від імені клубу.

17.3. Офіційні особи клубу не мають права втручатися у дії суддів, комісара.

17.4. Клуб відповідає за будь-які порушення, що вчинені вболівальниками клубу (як «організованими вболівальниками», так і «неорганізованими вболівальниками» у разі встановлення належності вболівальників до клубу-гостя), до, під час і після закінчення матчу як у своїй домашній спортивній споруді (всередині чи біля), так і на виїзді в спортивній споруді, в якій проводяться матчі (всередині чи біля).

17.5. За ненадання належних умов проведення матчу до клубу застосовуються дисциплінарні санкції.

Стаття 18. Обов'язки клубу

18.1. Клуб повинен:

18.1.1. Дотримуватися положень «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту та чинних «Правил проведення Чемпіонату та Кубку України сезону 2018/2019 рр. серед жіночих команд», «Положення про статус баскетболіста України, порядок підписання контрактів, переходів гравців з одного клубу/команди до іншого», виконувати рішення Директорату та Виконавчого комітету ФБУ;

18.1.2. Забезпечувати дотримання всіх прав ФБУ, зазначених у Ст. 5 чинних Правил проведення, неухильно дотримуватись положень Додатку № 8 до цих Правил;

18.1.3. Призначити делегата клубу (представника команди-господаря), який буде відповідальним за виконання всіх вимог чинних Правил проведення.

Якщо до, під час або після гри делегат матчу був відсутній, клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

18.2. Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) повинен надати, при необхідності, кімнату та персонал для допінг-тесту гравців. Рішення про допінг-тестування приймає директор Чемпіонату; це рішення може бути застосоване на етапі ігор «плей-оф» і «Фіналу Чотирьох» Кубку України.

Якщо клуб Дивізіону «А» (Суперліги) не надав, при необхідності, кімнату та персонал для допінг-тесту гравців, - клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

18.3. Клуб повинен використовувати всі наявні можливості для узгодження будь-яких питань, що пов'язані з організацією та проведенням Чемпіонату. Всі учасники гри повинні зробити все можливе, щоб гра відбулася.

Стаття 19. Обов'язки клубу-господаря стосовно клубу-гостя

Клуб-господар, який приймає матч, повинен:

19.1. Забезпечити команду гостей автобусом (в т.ч. зустріч на вокзалі та відправлення на вокзал в місті, де проводиться гра, доставку в готель, на тренування, ігри та назад до готелю).

В разі незабезпечення – обов'язковий грошовий внесок на користь клубу-гостя Дивізіону «А» (Суперліги) у розмірі 3 000 (три тисячі) гривень.

19.2. Надати команді гостей окрему роздягальню, що охороняється, і де повинні бути: духова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки для одягу, не менше 16 стільців, демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри. В роздягальні команди-гостя повинна підтримуватися температура не менше +18°C.

У випадку порушення - клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

19.3. Забезпечити команду гостей ігровим залом для тренувань не менш 2-х разів протягом 24-х годин до часу початку гри: увечері напередодні матчу не пізніше 20:00 (не менш 90 хвилин) і ранком у день матчу не раніше 09:00 (не менш 60 хвилин). У день гри тренування повинно пройти в ігровому залі, у якому відбудеться гра.

У випадку порушення цієї вимоги клуб-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

19.4. Забезпечити команду гостей ігровим залом для розминки не пізніше, чим за 60 хвилин до початку гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

19.5. Надати команді-гостю негазовану мінеральну воду в кількості 14-ти пляшок по 1,0 літру на команду на кожну гру і на кожне тренування.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

19.6. У випадку, якщо у клубу-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення клубом-господарем, делегат клубу-господаря повинен вжити заходів по усуненню порушень.

19.7. Забезпечити придбання квитків для вболівальників клубу-гостя в кількості не менше 10% від кількості місць для глядачів виключно на підставі письмової заявки клубу-гостя, що повинна надійти не пізніше, ніж за три дні до дати проведення гри. У випадку порушення встановленого порядку клубу-гостю може бути відмовлено в праві на придбання заявленої кількості квитків.

Стаття 20. Обов'язки клубу-господаря стосовно суддів, комісара, суддів-секретарів, статистиків, спостерігача суддівства

20.1. Клуб-господар повинен сплатити витрати по:

20.1.1. Відрядженню суддів на ігровому майданчику та комісара (якщо комісара призначено на гру): проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі, харчування для іногородніх;

Готель має відповідати наступним вимогам: мати категорію не вище 3*; номер може бути одно- або двомісним, обладнаний кондиціонером (в холодний період року – системою опалення); в номері має бути гаряча вода.

20.1.2. Роботі суддів на ігровому майданчику, комісара (якщо комісара призначено на гру), суддів-секретарів, судді-інформатора, статистиків, спостерігача суддівства (якщо комісар не призначений за умовою функціонування системи відеоповторів під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

20.2. Витрати суддям на ігровому майданчику, комісару, суддям-секретарям, суддям-інформаторам, статистикам, спостерігачу суддівства повинні бути сплачені не пізніше ніж за одну годину до початку першої (єдиної) гри.

У випадку порушення клубом-господарем сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

20.3. Клуб/команда-господар туру (Кубок України, «Фінал Чотирьох», «Фінал Восьми», тощо) повинен сплатити витрати по відрядженню суддів на ігровому майданчику та комісарів, витрати по роботі суддів на ігровому майданчику, комісарів, суддів-секретарів, суддів-інформаторів, статистиків, спостерігачів суддівства) не пізніше ніж за годину до початку першої гри туру.

У випадку порушення клубом-господарем сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

20.4. У випадку неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.

У випадку, коли команда сповіщає до Директорату про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплата як за зіграний матч суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам не проводиться.

20.5. Клуб-господар повинен надати окреме суддівське приміщення, що охороняється. У ньому повинні бути: душова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки (мінімум 4), лазневі рушники (мінімум 3), шафа для одягу, стіл, стільці (мінімум 4), демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри, негазована мінеральна вода в кількості 4 пляшки по 1.0 літру на одну гру.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

20.6. Забезпечити суддів-секретарів, в т.ч. суддю-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, необхідною документацією (протоколи ігор), усім необхідним обладнанням, в т.ч. двома секундомірами та контрольним (шаховим) годинником, мінеральною негазованою водою, в т.ч. для суддів, комісара під час гри) в кількості 16 пляшок по 0,5 літра на одну гру.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

Стаття 21. Вимоги до клубу-господаря стосовно гри

Клуб-господар зобов'язаний:

21.1. Забезпечити за 60 хвилин до початку гри наявність усього спортивного спорядження та технічного обладнання в ігровому залі в робочому стані і його відповідність вимогам «Офіційних Правил баскетболу», Додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

21.2. Забезпечити наявність місцевої бригади суддів-секретарів, що мають посвідчення учасників Чемпіонату.

До складу місцевої бригади суддів-секретарів (місцева секретарська бригада) входять:

- секретар офіційного протоколу,
- секундометрист,
- оператор часу для кидка,
- помічник секретаря (надалі - оператор табло),
- диктор (надалі - суддя-інформатор),
- фахівці з ведення баскетбольної статистики (надалі – статистики), три особи, які працюють з комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

У випадку відсутності когось із суддів-секретарів або статистиків, що відзначено у Звіті комісара або Звіті старшого судді, клуб-господар повинен сплатити до ФБУ за кожного, хто відсутній, обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

21.3. Забезпечити підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри секретар веде офіційний протокол гри, та кольорового принтеру.

У випадку відсутності електронного кольорового протоколу після закінчення гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

21.4. Забезпечити наявність принтера та підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри ведуть статистику, до виділеної лінії Інтернету для Інтернет-трансляції гри у режимі реального часу (online) і оперативної передачі статистики після гри на офіційний сайт змагань ФБУ (Кубок України, Дивізіон «А» (Суперліга), Дивізіон «Б» (Вища ліга), Молодіжна (Студентська) ліга, тури ВЮБЛ, інші офіційні змагання, що зареєстровані в ФБУ) не пізніше 30 хвилин після закінчення зустрічі, використовуючи програму, що затверджена ФБУ.

Місце проведення матчу має бути забезпечене постійним стабільним Інтернет-з'єднанням з мінімальною швидкістю передачі даних не менш ніж **0,256 Мб/с** та прийому даних не менш ніж **5,0 Мб/с**.

Крім того, клуб потрібен мати додаткове Інтернет підключення у випадку, коли основний зв'язок буде перерваний більш ніж на 2 хвилини (це може бути wi-fi в ігровому залі, або мобільний Інтернет через USB-кабель, або через ту же роздачу wi-fi).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень та для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

21.5. Забезпечити функціонування системи негайного відеоповтору для суддів під час матчів (Instant Replay System - IRS) та роботу фахівця, який відповідає за обладнання і обслуговування системи, виконувати вимоги Ст. 36.5. (за умови забезпечення від ФБУ такою системою в ігровому залі клубу).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

21.6. Забезпечити роботу лікаря в ігровому залі під час проведення матчу (див. Ст. 27 чинних Правил проведення).

21.7. Надати необхідний інвентар і допоміжний персонал для протирання майданчика під час проведення гри (див. Ст. 28 чинних Правил проведення).

21.8. Забезпечити дотримання групою підтримки (черлідінг) та талісманом клубу положень Ст. 29 чинних Правил проведення.

21.9. Забезпечити дотримання положень, що пов'язані з використанням музичних інструментів і мікрофона під час гри (див. Ст. 30, 31 чинних Правил проведення).

21.10. Виконувати вимоги по відеозапису та Інтернет-трансляції гри, інформаційно-статистичному забезпеченню, проведенню прес-конференцій (див. Ст. 32, 33, 34 чинних Правил проведення).

21.11. Чітко виконувати вимоги по наданню рекламних, спонсорських та технічних послуг (див. Додаток № 8).

У разі невиконання або неналежного виконання клубом-господарем встановлених ФБУ та зазначених у Додатку № 8 до цих Правил вимог щодо розміщення рекламних, інформаційних матеріалів спонсорів і партнерів ФБУ в ігровому залі під час матчу, а також при організації телевізійної або Інтернет-трансляції, до клубу-господаря може бути застосована дисциплінарна санкція у вигляді обов'язку сплатити грошовий внесок до ФБУ за кожен випадок порушення у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) – від 1 000 (однієї тисячі) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – від 500 (п'ятста) гривень до 5 000 (п'яти тисячі) гривень.

Зазначена санкція може бути застосована за кожен випадок порушення.

У випадку повторного порушення, а також у разі систематичного невиконання або неналежного виконання зазначених в цій статті зобов'язань та несплату пов'язаних з цим грошових внесків, Директорат може виключити клуб зі складу учасників чемпіонату.

21.12. Виконувати вимоги по забезпеченню безпеки матчу (див. Ст. 43, 44 чинних Правил проведення).

21.13. Забезпечити виконання Державного Гімну України перед початком кожного матчу.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Гімни інших держав не виконуються.

21.14. Клуби-учасники Чемпіонату України та Кубку України ((Дивізіону «А» (Суперліги) повинні приєднатися до єдиної електронної системи продажу квитків ФБУ. Для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером.

Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером або вхідних квитків.

Вартість квитків має бути встановлена на рівні: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - не менше 30 (тридцяти) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – не менше 20 (двадцяти) гривень.

У випадку відсутності продажу квитків обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 500 (п'ятсот) гривень.

21.15. Клуб повинен вести активну роботу по залученню глядачів на матчі своєї команди. Крім того, бажане вести активне формування осередку вболівальників із людей з обмеженими можливостями.

Якщо на грі присутні менш ніж 150 глядачів - для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

Стаття 22. Обов'язки клубу-гостя

22.1. Клуб-гість зобов'язаний не пізніше, чим за 7 днів до прибуття, повідомити клубу-господарю дату, годину і місце прибуття, чисельність делегації, та попередньо погодити час тренувань.

22.2. Клуб-гість повинен дбайливо відноситися до майна спортивної споруди та іншого майна клубу-господаря (обладнання, роздягалень, рекламних стендів тощо).

У випадку навмисного ушкодження командою гостей або їхніми організованими чи неорганізованими (за умови встановлення їх належності до клубу-гостя) вболівальниками роздягалень, рекламних стендів, будь-якого іншого майна, клуб-гість повинен сплатити до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, - та відшкодувати клубу-господарю завдані збитки та витрати на ремонт/відновлення тощо.

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри.

23.1. Постійний час початку матчу в будні, у вихідні та святкові дні кожен клуб установлює на весь сезон та письмово повідомляє про це Директорат не пізніше ніж за 10 (десять) днів до початку сезону.

Ігровими днями для команд Дивізіону «А» (Суперліги) є четвер, п'ятниця, субота та неділя, однак, з метою оптимізації календаря та збільшення кількості телетрансляцій Чемпіонату можливі додаткові ігрові дні.

23.2. Пріоритетний час початку гри визначається часом початку телетрансляції.

23.3. При роз'їзній системі проведення змагань початок ігор в будні дні – не раніше 18:00 години і не пізніше 21:00 години, у вихідні та святкові дні – не раніше 12:00 години і не пізніше 21:00 години, при туровій системі змагань – не раніше 10:00 години і не пізніше 21:00 години.

Час початку ігор повинен бути письмово повідомлений у Директорат не пізніше ніж за 7 днів до дати проведення.

23.4. Час початку ігор не може бути змінений без наявності для цього поважної причини. Клуб-господар повинен отримати в Директораті дозвіл на перенесення початку гри та повідомити про це всі зацікавлені сторони не пізніше ніж за 7 днів до гри.

У випадку порушення часу початку гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

23.5. Матчі останнього туру Чемпіонату повинні починатися в один і той же час, який визначає Директорат.

23.6. У разі проведення в одному місті того ж самого дня більше ніж одного матчу, ігри мають починатися у різний час. Порядок проведення ігор визначають за домовленістю між керівництвом клубів–господарів майданчиків.

23.7. Матч повинен розпочатись в запланований час. Запізнення команди клубу-гостя, наслідком чого можлива затримка початку матчу, є неприпустимим.

23.7.1. Клуб-гість зобов'язаний завчасно передбачити та врахувати всі обставини, що можуть призвести до затримки при переїзді. Виключенням можуть бути зміни та затримки в переїздах, викликані несприятливими погодними умовами або іншими форс-мажорними обставинами (що мають бути документально підтверджені) за умови дотримання рекомендацій п. 23.7.2.

У такому випадку комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя) за узгодженням з Директоратом приймає рішення щодо можливості початку та проведення матчу.

В будь-якому випадку клуб-гість повинен постійно інформувати Директорат і клуб-господаря по телефону про проблеми, що виникли в ході поїздки, а також повідомити дату та час передбачуваного прибуття.

У такій ситуації клуб-господар повинен зробити все можливе, щоб гра відбулася навіть у випадку затримки матчу на 24 години з моменту офіційно призначеного часу початку гри.

У цьому випадку комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя) повинен визначити (за узгодженням з Директоратом) новий час початку гри.

23.7.2. З метою уникнення затримок, запізнень та неявки на гру, команді клубу-гостя наполегливо рекомендовано спланувати прибуття до міста проведення матчу щонайменше за 8 годин до його початку. В протилежному випадку обставини затримки та запізнення команди клубу-гостя можуть бути розцінені Директоратом як такі, що сталися через недотримання клубом-гостем відповідних рекомендацій та халатне відношення клубу-гостя до часу початку гри.

У випадку запізнення команди клубу-гостя без поважної причини, або запізнення з причин недотримання рекомендацій п. 23.7.2, що призводить до затримки початку матчу, до клубу-гостя Директоратом може бути застосована санкція у вигляді обов'язку сплатити на користь ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення, встановленого п. 23.7.3, сума грошового внеску подвоюється.

23.8. У випадку, якщо в результаті затримки часу початку матчу або зриву проведення матчу виникають претензії однієї зі сторін стосовно матеріальних витрат, такі претензії підлягають розгляду Директоратом. При виявленні навмисних дій по зриву матчу, або халатного відношення, що призвело до затримки початку матчу або його зриву, винній стороні можуть бути пред'явлені до оплати документи, що підтверджують витрати, а також накладені санкції згідно з чинними Правилами проведення.

23.9. В окремих випадках, що викликані специфікою розкладу руху поїздів та інших непередбачуваних ситуаціях, і тільки за узгодженням з Директоратом, допускається початок ігор раніше зазначеного часу.

Стаття 24. Перенос дати гри

24.1. Допускається перенос матчу на інший термін (день або час):

- пов'язаний із телетрансляцією матчу на національному ТБ каналі;
- в зв'язку з виникненням непередбачених форс-мажорних обставин;
- з метою оптимізації календаря за рішенням Директорату.

24.2. Клуб, що є ініціатором переносу дати гри, не пізніше, чим за 15 днів до нової дати гри повинен письмово повідомити в Директорат нову дату гри, яка узгоджена із клубом-суперником.

Клуб-суперник надає письмове підтвердження своєї згоди на перенос гри до Директорату (з новою датою гри, яка узгоджена із клубом-суперником).

24.3. Після одержання нової дати гри, що погоджена обома клубами, Директорат не пізніше 3-х робочих днів письмово повідомляє клубам своє остаточне рішення по даному питанню.

24.4. Гра, що перенесена, повинна відбутися не пізніше, ніж за один тур до закінчення етапу Чемпіонату.

Стаття 25. Перенос гри в інше місто або місце

25.1. Клуб проводить свої домашні ігри тільки в тому місті та у тій спортивній споруді, яку допущено Директоратом для проведення матчів Чемпіонату на підставі Акту прийому спортивної споруди.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

25.2. Якщо в день або перед початком гри виявляється форс-мажорна обставина, що перешкоджає проведенню зустрічі на заявленій спортивній споруді, гра повинна бути перенесена на інший майданчик. Рішення про перенесення гри на інший майданчик приймає комісар (при відсутності комісара – старший суддя) і узгоджує це питання з Директоратом.

Стаття 26. Під час гри: гравці, тренер, помічник тренера, офіційні особи клубу та особи, що супроводжують команду

26.1. Гравці.

26.1.1. Логотип ФБУ розміром 5,0 x 6,5 см повинен бути розміщений у лівому верхньому куті над номером гравця попереду на майці і чітко видимий.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок за кожен випадок у кожній грі щодо кожного гравця у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 200 (двісті) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 100 (сто) гривень.

26.1.2. Гравці команди – чемпіона України попереднього сезону повинні мати зображення відзнаки на ігровій формі в період усього наступного ігрового сезону.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожен випадок в кожній грі щодо кожного гравця у розмірі 200 (двісті) гривень.

26.1.3. На майці кожного гравця команди повинна бути написана українською мовою назва команди або міста (на майці спереду) та прізвище гравця (на майці ззаду).

Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 і 105 Українського Правопису.

Крім того, у випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 200 (двісті) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 100 (сто) гривень.

У випадку відсутності прізвища гравця на майці ззаду гравець може бути недопущений до гри.

26.1.4. У випадку, якщо гравець грає в майці із чужим прізвищем – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.1.5. Під час представлення команд перед початком матчу гравці повинні виходити в єдиній формі.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.1.6. Гравці можуть носити тільки спортивну форму та екіпірування, яке відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу».

Ігрова форма членів команди повинна складатися з:

- Майок однакового, одного переважного кольору як попереду, так і позаду. Якщо в майок є рукава, то вони повинні закінчуватися вище ліктя. Довгі рукава майок не дозволені.
- Шортів однакового, одного переважного кольору як попереду, так і позаду, такого ж, що й майки. Шорти повинні бути вище коліна.

26.1.6.1. **Не дозволяється застосовувати:**

- Захисне покриття пальців, кистей, зап'ясть, ліктів і передпліч, гіпсових пов'язок, гіпсові перев'язки/обв'язки або зроблені зі шкіри, пластику, металу чи іншої твердої речовини, навіть якщо вони покриті м'яким матеріалом.
- Предмети на тілі чи формі гравців, що можуть порізати чи подряпати (нігті мають бути коротко підстрижені).
- Головні убори, аксесуари для волосся та прикраси.

У випадку порушення Ст. 26.1.6.1 гравець не допускається до гри, якщо він до її початку не усунув порушення.

26.1.6.2. **Дозволяється наступне:**

- Бандажи-фіксатори для рук, ніг, головні пов'язки, пов'язки для зап'ястя (напульсники), пов'язки на руках, тобто все захисне спорядження, щодо призначення якого нема сумнівів, виготовлене з текстильного матеріалу, - для усіх гравців однієї команди того ж однакового, одного переважного кольору.
- Компресійні рукава, панчохи (лосини) того ж однакового, одного переважного кольору для усіх гравців однієї команди.
- Захисний пристрій для ушкодженого носа, навіть якщо пристрій виготовлений з твердої речовини.
- Безбарвний захисний пристрій (капу) для щелепи, щодо призначення якого нема сумнівів.
- Окуляри, якщо вони не створюють небезпеки для інших гравців.

У випадку порушення Ст. 26.1.6.2 клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.1.6.3. Кросівки можуть бути будь-якої кольорової комбінації, проте кросівки - лівий та правий – мають відповідати один одному за кольором. Вогні, що мерехтять, матеріали, які відбивають світло, чи інші прикраси не дозволені.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.1.6.4. Шкарпетки повинні бути одного домінуючого кольору для всіх гравців команди. Шкарпетки повинні бути видимі.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.1.6.5. Команда повинна мати запасний комплект ігрової форми для заміни на випадок, якщо під час розминки або гри майка або шорти прийшли в непридатність (напр., забруднено в наслідок кровотечі). Суддя має право зажадати заміни гравця, якщо за вимогою судді ігрову форму не замінили.

У випадку відсутності запасного комплекту ігрової форми під час необхідності її замінити, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.2. Тренер, помічник тренера та особи, що супроводжують команду.

26.2.1. Тренер, помічник тренера, які внесені до протоколу, повинні бути присутніми на представленні команд перед початком гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок в кожній грі за кожного, який порушив, в розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 300 (триста) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень.

26.2.2. Тренер і помічник тренера повинні бути офіційно одягнені. Для чоловіків обов'язкові костюм і сорочка (у жарку погоду припустимо сорочка). Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі за кожен випадок щодо кожного порушника у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубів Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги 300 (триста) гривень.

26.3. Не пізніше, ніж за 40 хвилин до часу початку гри, зазначеного в розкладі, тренери обох команд або їх представники повинні передати комісару або секретарю матчу Лист допуску учасників змагань від Директорату та технічну заявку встановленої форми (Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру) у 4-х екземплярах для команд Дивізіону «А» (Суперліги), у 3-х екземплярах для команд інших ліг.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 200 (двісті) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 100 (сто) гривень.

26.4. У випадку, якщо в технічну заявку на гру включений гравець, тренер, помічник тренера або інша особа, за яку не сплачений обов'язковий грошовий внесок, що був

накладений на нього у попередньому матчі, - дана особа не допускається до участі в грі.

26.5. Тільки особи, чії прізвища є у Листі допуску від Директорату, мають право перебувати в зоні лави команди під час матчу.

Стаття 27. Медичне забезпечення

27.1. Клуб-господар повинен забезпечити обслуговування ігор кваліфікованим медичним персоналом (для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - черговий лікар та/або машина швидкої медичної допомоги) з необхідними медикаментами в ігровому залі за 20 хвилин до початку та під час проведення гри.

У випадку відсутності медичного персоналу клуб-господар програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У випадку запізнення на гру (пізніше 20 хвилин до початку гри) медичного персоналу, відсутності необхідних медикаментів – клуб/команда-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

27.2. Медичний персонал повинен перебувати в безпосередній близькості від ігрового майданчика, та повинен бути представлений клубу-гостю і комісару перед початком гри.

Стаття 28. Допоміжний персонал

28.1. Клуб-господар повинен забезпечити присутність на грі допоміжного персоналу (напр., юних баскетболістів не молодше 14 років) в кількості не менше 2-х осіб, щоб повертати м'яч, розносити протоколи статистики і витирати підлогу спеціальною (сухою) шваброю під час розминки та гри. Уніформа допоміжного персоналу повинна бути однаковою, відповідати погодним умовам і відрізнятися кольором від форми команд та суддів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

Стаття 29. Група підтримки і талісман клубу

29.1. Для клубу на домашніх іграх обов'язкова наявність групи підтримки (черлідінг) в складі не менш ніж 6 осіб та «талісману». Замість групи підтримки (черлідінгу) може бути інша танцювальна або акробатична група та т.п. шоу-програма.

У випадку порушення - обов'язковий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

29.2. Протягом ігрового часу група підтримки (черлідінг) та/або, за бажанням, талісман клубу повинні перебувати на відстані не ближче 2-х метрів від ігрового майданчика, а також за рекламними щитами.

Групі підтримки (черлідінг) та/або талісману дозволяється виходити на майданчик тільки під час тайм-аутів або перерв у грі, та вони повинні звільняти майданчик, принаймні, за 10 секунд до поновлення гри.

У випадку порушення або навмисного втручання в хід гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри

30.1. Використання музичних інструментів (оркестру) під час гри дозволене тільки на трибуні, що розташована на протилежному боці ігрового майданчика від стола секретарів та зони лав команд.

30.2. Дозволяється використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, тільки в тих випадках, коли м'яч не перебуває в грі (тобто м'яч «мертвий»).

30.3. Забороняється використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, в зоні лицьових ліній баскетбольного майданчика, секретарського стола і лав команд.

У випадку порушення Ст. 30.1, 30.2, 30.3 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

Стаття 31. Використання мікрофона під час гри

31.1. Інформування учасників матчу та глядачів у спортивної споруді повинне здійснюватися кваліфікованим суддею-інформатором, який має посвідчення судді-секретаря.

У випадку відсутності судді-інформатора - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

31.2. Забороняється використання мікрофона судді-інформатора та мікрофона вболівальника, щоб підбадьорювати команди або збуджувати емоції глядачів та інших цілей, коли м'яч перебуває в грі (тобто м'яч «живий»).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 32. Відеозапис та відеотрансляція гри

Клуб зобов'язаний:

32.1. Проводити онлайн-відеотрансляції всіх домашніх матчів Чемпіонату та Кубку згідно з Додатком № 6.

Онлайн-відеотрансляція всіх домашніх матчів Чемпіонату та Кубку обов'язкова для клубу Дивізіону «А» (Суперліги).

Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) онлайн-відеотрансляція бажана на іграх групового (регіонального) етапу та обов'язкова на іграх стадії плей-оф.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення клуб може бути виключений з числа учасників чемпіонату України.

32.2. Забезпечити якісну відеозйомку свого домашнього матчу згідно з Додатком № 6. Протягом однієї години після закінчення матчу скопіювати запис даної гри в повній версії суддям, комісару, клубу-гостю на їх власні Флеш-носії («флешка»).

У випадку інциденту до, під час та після гри відеооператор повинен знімати епіцентр конфлікту (гравців, тренерів, глядачів обох команд).

У випадку інциденту до, під час та після гри клуб-господар за вимогою повинен надати відеозапис всієї гри до Директорату.

У випадку відсутності відеозапису в повному обсязі свого домашнього матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

32.3. Обов'язково оперативно обробити знятий відеоматеріал і викласти відеофайл необхідного формату та якості на FTP-сервер <http://media.fbu.kiev.ua/> згідно з Додатком № 6, протягом 12-ти годин після завершення матчу. За умов правильної роботи на майданчику клубу Дивізіону «А» (Суперліги) сервера ФБУ відео матчу обробляється автоматично і з'являється на сервері протягом 30 хвилин після завершення гри.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень. для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

32.4. Зробити нарізку найкращих моментів домашньої гри хронометражем від 2.5 до 4.0 хвилин, в якій будуть результативні атаки обох команд учасниць матчу у приблизно рівній пропорції (допускається те, що кількість результативних атак команди переможця матчу буде дещо більшою у порівнянні з командою, яка поступилася, але не більше ніж у співвідношенні 2:1). Обов'язково в нарізці найкращих моментів мають бути кілька атак за участі найрезультативнішого гравця матчу або вирішальний кидок зустрічі, якщо переможець визначився на останній хвилині гри. Також у відеоматеріалі мають бути емоційні моменти, як то: реакція гравців на результативні дії, реакція вболівальників. Відео має з'явитися на ftp чемпіонату протягом 12-ти годин після завершення гри. Для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) обов'язково, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) бажано на іграх групового (регіонального) етапу та обов'язково на іграх стадії плей-оф.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

32.5. Надати клубу-гостю місце і умови для роботи відеооператора. Право на проведення відеозйомки під час гри мають обидва клуби - учасники матчу.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

32.6. Клуб повинен сприяти проведенню зйомок для телевізійної програми ФБУ «PROBasket», в т.ч. надавати журналісту і оператору програми доступ до команди і окремих гравців.

32.7. Клуби повинні забезпечити представників телевізійних ЗМІ (журналіст, оператор) можливістю вести зйомку з тих місць у залі, які не заважають проведенню телетрансляції (верхня точка всередині залу, нижня точка під кошиком, нижня точка навпроти лави запасних) та самої гри. За необхідності треба зробити додаткові місця за вимогою канала-транслятора або ФБУ.

32.8. Клуб повинен забезпечити проведення медіа тайм-аутів тривалістю 60 секунд під час ігор команд Дивізіону «А» (Суперліги). Згідно з Офіційними Правилами баскетболу (Ст. Е), можливий 1 (один) медіа тайм-аут в кожній чверті в доповнення до звичайних тайм-аутів. Медіа тайм-аут в овертаймі неприпустимий.

Процедура. Якщо жодна з команд не звернулася з проханням про надання тайм-ауту до того моменту, коли залишається 5 хвилин до закінчення кожної чверті, медіа тайм-аут надають за першої можливості, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений. Цього тайм-ауту не записують жодній з команд.

Контроль за використанням медіа тайм-аутів під час гри покладається на старшого суддю та секретаря офіційного протоколу матчу.

32.9. Клуби передають свої виключні права на телевізійні і онлайн-трансляції до ФБУ на основі ліцензійного договору між клубом та ФБУ. Клуб повинен підписати відповідну угоду як мінімум за місяць до старту чемпіонату.

32.10. Детальні умови та вимоги до організації телевізійної трансляції приводяться в службових інструкціях ФБУ згідно укладених з телеканалами договорів про трансляції матчів.

Стаття 33. Інформаційне-статистичне забезпечення

33.1. Кожний клуб повинен:

33.1.1. Мати свій сайт в Інтернеті та електронну адресу. Без наявності свого сайту клуб може бути позбавлений права участі в Чемпіонаті України.

На сайті повинні бути логотип та назва клубу, актуальна контактна інформація клубу, електронна пошта, історія клубу.

На всіх сторінках сайту повинно бути присутнє посилання на офіційний сайт ФБУ, розміщено код лічильнику ФБУ. Крім того, на всіх сторінках сайту в видимій частині повинен бути розміщений рекламний банер 300x250. Код можна отримати, надіславши листа на поштову адресу **fbu.press@gmail.com**

33.1.2. На офіційному сайті клубу мають системно виходити новини, що пов'язані з виступами команди, чемпіонату та баскетбольною інформацією в цілому.

У випадку порушення цього правила - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

33.1.3. Систематично організовувати інтерв'ю з гравцями і тренером команди, проводити семінари, відкриті заняття, уроки, майстер-класи в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах, викладати ці матеріали на своєму офіційному сайті і надавати до сайту ФБУ як мінімум раз на два тижні.

33.1.4. Надати на електронну адресу **stats.fbu@gmail.com** для розміщення на офіційному сайті ФБУ фотографії гравців, тренерів, загальну фотографію команди, інформацію про професійну біографію тренерів, історію заснування та спортивних досягнень клубу, логотип клубу, не пізніше ніж за два тижні до початку чемпіонату.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок в розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

33.1.5. Розміщати логотип ФБУ на всій друкованій продукції клубу і на головній сторінці сайту клубу з гіперпосиланням на сайт ФБУ **fbu.ua**.

На спортивних спорудах мають бути афіші і програмки, де розміщена графічна інформація ФБУ.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

33.2. При проведенні матчів на своєму майданчику клуб повинен забезпечити ведення статистики матчу в комп'ютерному варіанті, використовуючи для цього програму, що надає ФБУ, передавати статистичні дані онлайн на сайт, мати принтер у статистиків та віддавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

При повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

33.3. Детальні умови й вимоги до інформаційно-статистичного забезпечення приводяться в службових інструкціях ФБУ і Додатку № 7 та є обов'язковими для виконання.

Стаття 34. Післяматчева прес-конференція

34.1. Кожний клуб повинен розмістити на своєму сайті умови акредитації журналістів.

34.2. При проведенні матчів Дивізіону «А» (Суперліги) спортивна споруда повинна мати обладнанні місця для акредитованих журналістів.

34.3. Клуб-господар повинен проводити прес-конференцію після кожного матчу Чемпіонату з обов'язковою присутністю головного тренера та одного гравця кожної команди (першими – представники команди-гостя, другими – команди-господаря), а також забезпечити передачу матеріалу (відео, аудіо, текст, фото) на ftp чемпіонату відповідно до вимог, що викладені у Додатку № 7 до чинних Правил проведення.

Тренери зобов'язані давати інтерв'ю після закінчення матчу представникам засобів масової інформації.

У сезоні 2018/2019 прес-конференцій Дивізіону «А» (Суперліги) бажано проводити у прямому ефірі на YouTube каналі ФБУ. У плей-оф чемпіонату прес-конференції обов'язково проводити у прямому ефірі на YouTube каналі ФБУ.

У випадку неприбуття на прес-конференцію або відмови брати в ній участь вказаними вище особами клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

При повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

34.4. Прес-конференція повинна починатися не пізніше, чим через 15 хвилин після закінчення гри, і може проводитися як у спеціальному приміщенні, так і в ігровому залі.

34.5. Кожний клуб, аби забезпечити необхідні умови для проведення прес-конференцій, має виготовити спеціальну фоновий банер – прес-банер з нанесенням на неї логотипів ФБУ, спонсорів ФБУ, свого клубу та своїх спонсорів.

34.6. До початку, під час, та після завершення сезону Чемпіонату України представникам клубу (офіційним особам, гравцям, тренерам, особам, що супроводжують команду та іншим представникам) забороняються висловлювання та повідомлення в засобах масової інформації або в мережі Інтернет (в т.ч. в соціальних мережах), публічні висловлювання, що зачіпають імідж та репутацію ФБУ, ФІБА, членів ФБУ, клубів, честь, гідність, професійну і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів та інших осіб, а також забороняються висловлювання у будь-якій формі із використанням нецензурної лексики.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) до 10 000 (десяти тисяч) гривень.

При повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється та застосовується при кожному подальшому порушенні.

Стаття 35. Допуск спортивної споруди

35.1. Порядок підготовки спортивних споруд та дотримання безпеки учасників і глядачів під час проведення змагань проводиться у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».

35.2. З метою забезпечення безпеки глядачів та учасників змагань спортивні змагання проводяться тільки на спортивних спорудах, прийнятих до експлуатації державними комісіями, і за наявності актів технічного обстеження придатності спортивної споруди для проведення заходу.

35.3. Відповідальність за технічну підготовленість і безпеку учасників під час проведення змагань покладається на керівників організації/клубів/команд, представників організації/клубів/команд та особистих тренерів спортсменів.

35.4. Матчі Чемпіонату повинні проводитися на спортивних спорудах, які відповідають «Офіційним Правилам баскетболу», Додатку «Баскетбольне обладнання», вимогам чинних Правил проведення.

35.5. Допуск спортивної споруди до ігор здійснюється Директоратом на підставі Акту прийому спортивної споруди представником Директорату та представником міської або обласної федерації баскетболу.

35.6. Акт прийому спортивної споруди (надалі - Акт) - документ, що містить відомості про спортивну споруду, результати контрольних вимірів і перевірки, зроблених представником Директорату у процесі огляду спортивної споруди, і оформлюється безпосередньо на об'єкті (Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

Акт прийому спортивної споруди підписується наступними особами:

- представником Директорату, що проводив виміри і перевірку,
- керівником спортивної споруди,
- представником місцевої федерації баскетболу,
- офіційним представником клубу.

35.7. Акт оформлюється у двох екземплярах. Один екземпляр направляється в Директорат, другий екземпляр залишається в клубі.

35.8. У випадку виявлення невідповідності спортивного обладнання або спортивної споруди вимогам, Директорат направляє клубу Лист із вказівкою терміну, протягом якого клуб зобов'язаний усунути виявлені невідповідності.

Якщо клуб не вжив заходів по усуненню невідповідностей, що вказані в листі, Директорат має право накладати санкції як за сумою обов'язкового грошового внеску, так і по місцю проведення матчу (на майданчику суперника або на нейтральному майданчику).

35.9. Усі витрати, пов'язані із проїздом, проживанням і харчуванням представника Директорату, спрямованих для проведення заходів щодо допуску спортивної споруди, несе клуб, що подав заявку на проведення заходів щодо допуску спортивної споруди.

Стаття 36. Ігровий майданчик і технічне обладнання

36.1. Ігровий майданчик, баскетбольні конструкції, щити, кільця, табло, ігровий годинник, годинник часу для кидка повинні відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу», Додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

36.2. **Табло** повинно демонструвати назви команд, очки, що набрані кожною командою, ігровий час, кількість фолів кожного гравця команди, кількість командних фолів, номер поточної чверті, кількість використаних тайм-аутів.

У випадку несправності табло до початку або під час матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

36.3. **Ігровий годинник** повинен демонструвати цифровий відлік часу гри за принципом убування і мати дуже голосний автоматичний сигнал про закінчення ігрового часу. Сигнал повинен бути легко розрізним в несприятливих шумових умовах, і чітко різнитися з сигналом годинника часу для кидка.

Ігровий годинник повинен мати можливість показувати залишок часу з точністю до десятих (1/10) часток секунди тільки протягом останньої хвилини чверті гри.

Секундометрист і секретар повинні мати можливість подавати сигнал ігрового годинника у ручному режимі, тобто необхідна наявність пульта із кнопкою сигналу ігрового годинника як для секундометриста, також і для секретаря.

У випадку несправності ігрового годинника до початку, під час матчу або його відсутності - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

36.4. В ігровому залі повинен бути **годинник часу для кидка** цифрового типу, який демонструє час у секундах з відліком за принципом убування, з дуже голосним автоматичним сигналом, що звучить по закінченню 24-х (14-ти) секундного періоду, і який відрізняється від сигналу про закінчення ігрового часу. Сигнал повинен бути легко розрізним в несприятливих шумових умовах, і чітко різнитися з сигналом ігрового годинника.

Годинник кидка повинен мати можливість демонструвати час, що залишився, в секундах і десятих (1/10) частинах секунди тільки протягом останніх 5 секунд періоду часу кидка.

У випадку несправності годинника часу для кидка до початку, під час матчу або його відсутності - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

36.5. Клуб-господар перед початком кожного матчу в ігровому залі, де встановлена система негайного відеоперегляду (**Instant Replay System - IRS**), зобов'язаний

продемонструвати для схвалення старшому судді систему відеоперегляду та представити фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи:

36.5.1. Обладнання для відеоповторів повинно знаходитися на секретарському столі або на окремому столі поруч з ним.

36.5.2. Монітор для відеоповторів повинен бути не менше 19 дюймів.

36.5.3. При застосуванні системи відеоповторів у судді повинна бути можливість переглянути ігровий епізод з 4-6 відеокамер, як одночасно, так і по черзі.

36.5.4. На запису, що використовується для відеоперегляду, повинні бути чітко помітний ігровий момент, включаючи майданчик, і ігровий годинник на пристрої відліку часу для кидка, розташованому над щитом.

36.5.5. Рекомендується використання окремих відеокамер, що не задіяні у виробництві телевізійної або Інтернет трансляції.

36.5.6. Під час гри систему відеоповторів необхідно застосувати згідно з Офіційними Правилами ФІБА.

У випадку, якщо після перевірки до початку гри старшим суддею працездатності системи відеоповтору: а) система не запрацювала до початку або під час матчу; б) система працювала під час гри неналежним чином (або зовсім не запрацювала); в) відсутній фахівець, який відповідає за обладнання та обслуговування системи, або, за думкою старшого судді, фахівець не має достатньої кваліфікації, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

36.6. **Освітлення** в ігровому залі повинно відповідати нормі щодо проведення спортивних змагань національного рівня (усі джерела світла повинні бути в робочому стані). Ігровий майданчик повинен бути рівномірно та достатньо освітленим (не менше 1700 люкс).

Під час розминки команд (не менше ніж за 60 хвилин до початку гри) освітленість повинна бути такою ж, як під час гри. Джерела світла повинні бути розташовані там, де вони не будуть заважати гравцям та суддям (джерела світла не повинні бути спрямовані в очі учасникам матчу).

Під час гри заборонено використовувати світлові ефекти, світло від яких спрямоване на ігровий майданчик. Світлові ефекти дозволяється використовувати під час хвилинних перерв і перерв між чвертями гри.

Забороняється використання різновиду світлових лазерних вказівок, що заповдіюють незручність для гравців під час матчу.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

36.7 Трансляції матчів, які виходять в ефірі загальнонаціональних каналів, мають проводитися щонайменше п'ятьма камерами та з використанням телевізійної системи відеоповторів і титрувальною станцією, або допоміжною титрувальною системою. Трансляції матчів, які показуються онлайн в мережі Інтернет, мають проводитися з використанням щонайменше трьох камер та з наявністю титрів.

Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

37.1. Температура повітря в ігровому залі повинна бути не нижче +16,0°С градусів і не вище +25,0°С градусів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожний ігровий день у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

37.2. У делегата клубу-господаря обов'язкова наявність в ігровому залі термометра у справному стані для визначення температури повітря.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

Стаття 38. Баскетбольний щит

38.1. Кожний щит баскетбольної конструкції повинен бути обладнаний світловими пристроями по його периметру, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і запалюються **червоним кольором** тільки тоді, коли лунає автоматичний сигнал ігрового годинника про закінчення чверті, а на дисплеї ігрового часу демонструються нулі (00). Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і покривати принаймні 90% периметра скляної поверхні щита.

Крім того, кожний щит повинен бути оснащений світловими пристроями по його верхньому краю, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і які запалюються **жовтим кольором** тільки тоді, коли лунає сигнал годинника кидка. Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і розташовані безпосередньо нижче червоних пристроїв ігрового годинника (див. «Обладнання», Ст. 2.7).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

38.2. У спортивній споруді повинен перебувати принаймні один запасний баскетбольний щит з кільцем і сіткою, а також у розпорядженні клубу-господаря має бути все необхідне устаткування, інструменти, персонал для швидкої заміни (до тридцяти хвилин) ушкодженого обладнання.

У випадку відсутності запасного устаткування при необхідності його використання або у випадку заміни чи ремонту баскетбольного щита з кільцем і сіткою більш ніж тридцять хвилин клубу-господарю зараховується поразка «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

Стаття 39. М'яч

39.1. У розпорядження кожної команди клуб-господар повинен надати для тренування та на час розминки перед грою не менш 12 офіційних м'ячів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

39.2. Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри у розпорядження старшого судді для визначення ігрового м'яча клуб-господар повинен надати два м'ячі, які не використовуються командами під час розминки перед грою, але якими вже грали.

Стаття 40. Додаткові вимоги

40.2. На спортивних спорудах мають бути прапори України, ФБУ, клубу-господарю та **клубу-гостю. Усі прапори повинні бути одного розміру. Розмір кожного прапору 120 см x 180 см**, зображення на прапорі **вертикальне**. Клуб-гість повинен надати прапор свого клубу делегату клубу-господарю не пізніше ніж за 12 годин до початку гри.

У випадку порушення в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

40.2. В ігровому залі обов'язкова наявність мікрофона і динаміків.

У випадку відсутності або несправності під час матчу - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

40.3. Рекламний щит «Федерація Баскетболу України + логотип ФБУ» розміщують в ігровому залі таким чином, щоб він потрапляв в об'єкти камер онлайн-трансляцій.

У випадку порушення в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

Стаття 41. Процедура подання протесту

41.1. Якщо під час офіційних змагань ФБУ команда вважає, що її права були утиснені рішенням судді (старшого судді, або судді, або суддів), чи будь якою подією, що сталася протягом гри, команда має діяти таким чином:

41.1.1. Команда може подати протест, якщо її інтереси були утиснені через:

41.1.1.1. Помилку у веденні рахунку, відліку ігрового часу або часу кидка, яка не була виправлена суддями.

41.1.1.2. Рішення про поразку позбавленням права, відміну гри, відкладення гри, непоновлення гри, або рішення не грати гру.

41.1.1.3. Порушення у застосуванні відповідних правил.

41.2. Для того, щоб протест міг бути прийнятим, він повинен відповідати процедурі, що визначена розділом «С-Процедура подання протесту» «Офіційних Правил баскетболу»:

41.2.1. Капітан (КАП) цієї команди повинен не пізніше як через 15 хвилин після кінця гри інформувати старшого суддю про те, що його команда протестує проти результату гри та підписати протокол у графі «Підпис капітана у разі протесту».

41.2.2. Причини протесту повинні бути надані письмово не пізніше як через 1 (одну) годину після закінчення гри.

41.2.3. Офіційний представник клубу повинен передати представникові ФБУ (комісару, при відсутності комісара – старшому судді, в окремому випадку, – делегату ФБУ) або протягом наступного робочого дня сплатити на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок (завдаток) у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для команд Молодіжної (Студентської) та Юнацької ліги – 1 000 (одна тисяча) гривень.

41.3. Після того, як письмовий опис причин протесту прийнятий, старший суддя та/або комісар повинні протягом однієї години подати письмові рапорти з описанням інциденту, що призвів до протесту, до Директорату. У разі присутності делегата ФБУ старший суддя та/або комісар мають якнайшвидше надати делегату ФБУ письмові пояснення щодо інциденту для прийняття останнім відповідного рішення.

41.4. Разом з протестом клуб подає до Директорату відеозапис всього матчу на електронних носіях інформації. Директорат негайно (в разі відсутності такої можливості - в строк не пізніше двох робочих днів) передає голові (заступнику голови) Експертної комісії ФБУ (надалі – ЕК ФБУ) протест, відеозапис матчу і рапорти старшого судді та/або комісара, «Звіт про суддівство» спостерігача суддівства матчу, на результат якого поданий протест.

41.5. Розгляд протесту здійснюється ЕК ФБУ відповідно до Положення про цю комісію. ЕК ФБУ має право зробити запит про надання будь-яких матеріалів, які вона вважає необхідними у процедурі розгляду.

ЕК ФБУ повинна використовувати будь-які надійні свідчення та приймати щодо цього будь-які рішення, які вважає за потрібне, включно з необмеженим переглядом скороченого або повного відеозапису гри.

41.6. Експертний висновок ЕК ФБУ розглядають також як рішення, винесене відповідно до «Офіційних Правил баскетболу», і не піддають подальшому перегляду або апеляції. Як виняток, може бути оскаржене неправильне застосування «Офіційних Правил баскетболу», як це визначено відповідними настановами.

41.7. Експертний висновок по протесту повинен бути винесений ЕК ФБУ та переданий Директорату протягом 3-х робочих днів з моменту вступу коштів на розрахунковий рахунок ФБУ, або до наступного матчу, якщо він відбудеться раніше триденного терміну, та не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу.

Директорат приймає рішення стосовно протесту на результат гри на підставі експертного висновку ЕК ФБУ протягом 24 годин з моменту його отримання та не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу.

41.8. У випадку задоволення протесту завдаток повертається Клубу.

41.9. Не приймаються протести до розгляду, якщо не була дотримана процедура подання протесту, а також протести, що подані без оплати завдатку.

Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор «плей-оф»

42.1. Для ігор серії «плей-оф» протест на результат гри розглядається ЕК ФБУ якнайшвидше, і рішення приймається Директоратом не пізніше, ніж:

42.1.1. Через 24 години після закінчення гри;

42.1.2. За 6 годин до початку наступного матчу.

42.2. У разі подання протесту на результат останньої гри змагань (останньої гри за призові місця) або у разі призначення делегата ФБУ на гру, остаточне рішення приймається делегатом ФБУ.

Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

Стаття 43. Обов'язки клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу

43.1. Керівники клубу (команди, ДЮСШ-закладу) - господаря майданчику несуть відповідальність за забезпечення безпеки учасників при проведенні змагань Чемпіонату і Кубку України (суддів, комісара, представників ФБУ, суддів-секретарів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, вболівальників і інших осіб), а також за забезпечення охорони громадського порядку в спортивній споруді до початку, під час проведення та після закінчення гри.

43.2. Охорону громадського порядку і безпеки під час проведення ігор здійснюють відповідно до «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату і Кубку України з баскетболу» ФБУ.

43.3. Щоб забезпечити безпеку під час проведення ігор Чемпіонату та Кубку, охорону громадського порядку необхідно здійснювати за офіційними договорами, укладеними між клубом-господарем та охоронною фірмою, що має відповідну ліцензію.

43.4. Відповідно до норм охорони громадського порядку під час проведення масових заходів обов'язкова мінімальна кількість представників охоронної фірми для спортивних арен місткістю до 500 глядачів становить 6 осіб, місткістю до 1 000 глядачів - 10 осіб, місткістю більше 1 000 глядачів – не менш ніж 12 осіб.

У випадку відсутності або недостатньої кількості представників охоронної фірми - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.5. Особи, які задіяні для забезпечення безпеки матчу, повинні мати відповідну форму одягу.

У випадку порушення щодо кожного - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.6. Делегат клубу-господаря за одну годину до початку гри повинен відрекомендувати керівника охорони комісару гри (при відсутності комісара – старшому судді за півтори години), та, за вимогою, представникові команди гостей. У разі необхідності, комісар та/або старший суддя може дати керівникові охорони додаткові інструкції. Делегат клубу-господаря і комісар (при відсутності комісара – старший суддя) під час проведення гри повинні знати, де перебуває керівник охорони.

43.7. У випадку виходу сторонньої особи, в т.ч. представника та посадової особи клубу, вболівальника на ігровий майданчик під час гри в наслідок некваліфікованих дій охорони клуб/команда-господар будь-якого Дивізіону сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.8. У випадку, якщо вболівальник порушує норми поведінки, а охорона не відновлює негайно порядок, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.9. У випадку виходу глядача, гравця, тренера, офіційної особи або особи, що супроводжує команду, на ігровий майданчик з явним наміром зробити акт насильства, і охорона не втручається в інцидент, клуб-господар сплачує обов'язковий грошовий

внесок до ФБУ у розмірі, який визначений Директоратом, у межах від 10 000 (десяти тисяч) до 100 000 (ста тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.10. Охорона повинна забезпечити безпечний і безперешкодний вихід команди гостей та вболівальників («фанатів») зі спортивної споруди до транспорту, що на них чекає.

У випадку порушення – клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.11. Для супроводу суддівської бригади керівник охорони повинен призначити не менш 3-х працівників охоронної фірми.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 1 000 (одна тисяча) до 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.12. Клуб-господар майданчика повинен забезпечити безпеку суддів з моменту їх прибуття на місце проведення гри і до моменту від'їзду суддів, на вимогу суддів – виїзду за межі міста, де проходила гра.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.13. Забороняється використовувати прапори, символи, емблеми, гасла, тексти, скандування та висловлювання, в т.ч. застосовуючи мегафон, які безпосередньо або побічно підбурюють до насильства, мають дискримінаційний характер, пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, мають образливий або провокаційний або агресивний характер по відношенню до будь-якої особи. За дані порушення глядачі можуть бути виведені зі спортивної споруди.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.14. Якщо глядачі в залі систематично ображають суддів, комісара, суддів-секретарів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або вболівальників, загрожують їм (у словесній або іншій формі), або іншим чином заважають нормальному проведенню гри, в т.ч. застосовуючи мегафон, то на вимогу комісара (при відсутності комісара - старшого судді) вони можуть бути видалені з залу. Клуб-господар повинен вжити заходів для попередження подібної поведінки.

У випадку невиконання вимоги комісара (при відсутності комісара - старшого судді) - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.15. У спортивній споруді заборонено кидати на ігровий майданчик будь-які предмети.

У випадку порушення клуб-господар повинен сплатити до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Якщо цей інцидент призвів до зупинки гри – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

Якщо цей інцидент призвів до зупинки гри та неможливості грати далі – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 30 000 (тридцять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.16. Категорично заборонено використовувати у спортивному залі, в якому відбувається матч, або у безпосередній близькості від нього вибухонебезпечні та піротехнічні засоби.

У випадку порушення клуб-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч).

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 44. Невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу

44.1. У разі невиконання «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату та Кубка України з баскетболу» суддівська бригада має повноваження не проводити матч і подати Директорату рапорт про зарахування команді-господарю поразки «ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА».

У разі, якщо матч не проводився через порушення громадського порядку, до клубу може застосовуватись обов'язковий грошовий внесок від 100 000 (ста тисяч) до 200 000 (двохсот тисяч) гривень.

44.2. Відповідальність за повне дотримання положень Ст. 43 чинних Правил проведення несе клуб-господар. За невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу, що привели до виникнення інциденту, крім обов'язкового грошового внеску, за рішенням Директорату можуть бути накладені наступні санкції:

44.2.1. Обмеження доступу глядачів;

44.2.2. Проведення наступної гри без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи клубу та допоміжний персонал);

44.2.3. Проведення гри на нейтральному майданчику (за межами територіальної адміністративної одиниці, де зареєстрований домашній майданчик) або на майданчику суперників за рахунок клубу-порушника;

44.2.4. Організація ФБУ особистої безпеки суддівської бригади, а в деяких випадках і безпеку всього матчу в цілому, здійснюється за рахунок клубу-порушника.

44.2.5. Додаткове покарання може бути призначене Директоратом або Виконавчим комітетом ФБУ.

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

Стаття 45. Загальні положення

45.1. Директорат має повноваження через своїх представників контролювати дотримання дисципліни та вимог чинних Правил проведення клубами, гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, суддями, комісарами, суддями-секретарями, статистиками, глядачами і будь-якими іншими особами.

45.2. Директорат має право застосовувати санкції до клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або будь-яких осіб, що входять до складу клубу, суддів, комісарів, суддів-секретарів, в т.ч. суддів-інформаторів та статистиків, які порушують правила поведінки до початку гри, під час проведення та після закінчення матчу, в межах чинних Правил проведення.

Види санкцій, які застосовуються, і розміри обов'язкових грошових внесків визначаються чинними Правилами проведення, або рішеннями Виконавчого комітету ФБУ.

45.3. Клуб несе відповідальність за сплату внесків (санкцій) гравцями, тренерами, офіційними особами та особою, що супроводжує команду, або будь-якими особами, що перебувають в договірних, управлінських та інших стосунках з клубом.

Клуб відповідає за дії осіб, в т.ч. за дії вболівальників, які спричинили порушення вимоги даних Правил проведення до початку, під час проведення та після гри.

45.4. По усім порушенням пунктів статей чинних Правил проведення, що були зафіксовані в «Звіті комісара матчу» або в «Звіті старшого судді матчу», Директорат повинен прийняти рішення про застосування відповідних санкцій до клубу.

Оплата обов'язкового грошового внеску має бути здійснена протягом 5-ти робочих днів після ухвалення Директоратом відповідного рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання).

У випадку порушення строків оплати розмір обов'язкового внеску може бути подвоєним.

45.5. Внесок, який накладений особисто на гравця, тренера, помічника тренера, офіційну особу клубу або особу, що супроводжує команду, суддю, комісара, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання), для ігор серії «плей-оф» - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу. В протилежному випадку особа, яка не сплатила внесок, може бути недопущеною до наступної та подальших ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

45.6. Якщо внесок за порушення Правил проведення не буде сплачений протягом 5-ти робочих днів, наступних за днем ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій, Директорат має право не допустити клуб до участі в поточному Чемпіонаті та зарахувати поразки «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» у всіх календарних матчах, на час початку яких не надійде внесок.

Якщо внесок не буде сплачений ще протягом 20-ти календарних днів, наступних після завершення вищезгаданого 5-денного терміну, Директорат має право виключити клуб зі складу учасників Чемпіонату України з баскетболу поточного сезону.

Якщо за рішенням Директорату виплата внеску була відстрочена на термін, що перевищує час до завершення поточного Чемпіонату – Директорат має право не допустити клуб до участі в Чемпіонаті України у будь-якій лізі в наступному сезоні.

Стаття 46. Процедура накладення санкцій

46.1. Підставою для розгляду дисциплінарного питання на засіданні Директорату є:

- а) письмова заява від учасника змагань;
- б) рапорт комісара, судді, спостерігача суддівства, іншого учасника гри, та/або «Звіт комісара гри», «Звіт старшого судді гри»,
- в) фото, відео і письмові матеріали ЗМІ.

46.2. При надходженні до Директорату документів або відомостей щодо наявності порушень цих Правил, директор Директорату визначає дату розгляду питання щодо порушень Правил та повідомляє членів Директорату про час та порядок денний чергового засідання Директорату, а також клуб/команду та/або особу, щодо якого/якої буде розглядатись питання. Директорат наділений правом визначення періоду часу, необхідного для розгляду кожної окремої справи.

46.3. Директорат має право самостійно ініціювати розгляд справ на підставі звітів, рапортів, відеоматеріалів, матеріалів засобів масової інформації, і застосовувати санкції до учасників Чемпіонату.

46.4. Директорат зі свого складу призначає особу для збору матеріалів по справі і складання звіту про докази, що підкріплюють або спростовують факт порушення, та для ведення документації по справі.

46.5. У разі необхідності, Директорат, перед початком розгляду питання щодо порушення цих Правил, може звернутись до клубу та/або особи-порушника (офіційної особи клубу, гравця, тренера, особи, що супроводжує команду, судді та інших) для отримання позиції порушника щодо вчиненого порушення, а також, у разі необхідності, запросити представника клубу або особу-порушника для участі в дисциплінарному провадженні. Якщо клуб/особа відмовляється від участі в дисциплінарному провадженні, а інших способів одержання необхідної інформації немає, то Директорат може ухвалити рішення щодо справи на основі матеріалів, що перебувають у його розпорядженні.

46.6. При проведенні розгляду в справі про порушення Директорат наділений правом застосовувати будь-які заходи, запити, які він вважає необхідними.

Директорат може самостійно звертатись до будь-яких посадових осіб ФБУ, органів ФБУ, в т.ч. комісій та комітетів тощо, для отримання відповідних роз'яснень для прийняття рішення по справі.

46.7. Рішення Директорату набуває чинності з моменту його прийняття, якщо самим рішенням не встановлено інше.

46.8. Контроль за виконанням рішень Директорату здійснює директор Директорату.

Стаття 47. Апеляція

47.1. Рішення Директорату про застосування до клубу санкцій за порушення, передбачені Статтями 49, 50, 51, 52, 53, 54 цих Правил, можуть бути оскаржені в апеляційному порядку до Комісії ФБУ з правових відносин.

Рішення Директорату про застосування до клубів санкцій за порушення інших вимог Правил проведення оскарженню не підлягають.

47.2. Подання апеляції на рішення Директорату не зупиняє його чинність (виконання) аж до моменту ухвалення Комісією з правових відносин рішення про задоволення апеляції та скасування рішення Директорату.

В разі винесення Директоратом рішення про дискваліфікацію гравця або тренера, рішення підлягає виконанню негайно, незважаючи на апеляцію, що подана клубом до Комісії ФБУ з правових відносин.

47.3. Апеляція на рішення Директорату подається до Комісії ФБУ з правових відносин протягом 5-ти робочих днів від дати отримання клубом/особою рішення про

застосування санкції. Комісія ФБУ з правових відносин повинна розглянути апеляцію протягом 30-ти календарних днів, наступних за днем її отримання.

Клуб/особа, які подали апеляцію, повинні не пізніше дня її подання сплатити на рахунок ФБУ внесок за розгляд апеляції у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень. Без сплати даного внеску апеляція розгляду не підлягає.

47.4. Якщо апеляція задовольняється частково або повністю, Комісія ФБУ з правових відносин вирішує питання про повернення раніше сплаченого клубом/особою передбаченого санкцією грошового внеску (часткове або повне відповідно), а також внеску клубу/особи, сплаченого за подання апеляції (часткове або повне відповідно).

47.5. На рішення Комісії ФБУ з правових відносин протягом 10-ти робочих днів, наступних за днем отримання клубом/особою рішення, може бути подана апеляція до Виконавчого комітету ФБУ. Клуб/особа, які подали апеляцію, повинні не пізніше дня її подання сплатити на рахунок ФБУ внесок за розгляд апеляції у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.

Подання апеляції не зупиняє чинність рішення Комісії ФБУ з правових відносин.

47.6. Виконавчий комітет ФБУ, у разі подання у встановлений термін апеляції на рішення Комісії ФБУ з правових відносин та сплати відповідного грошового внеску, повинен розглянути апеляцію на найближчому засіданні.

Рішення Виконавчого комітету ФБУ є остаточним і оскарженню не підлягає.

Стаття 48. Якщо клуб має питання щодо рішень суддів, секретарів, статистиків під час гри

48.1. Якщо клуб має питання щодо рішень суддів під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів, клуб не пізніше ніж через 3 робочих дні після цієї гри може подати листа та відеоматеріали даного матчу на Flash-USB носії на розгляд Дисциплінарно-експертної комісії ФБУ, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У разі, якщо умова про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконана, лист не розглядається.

48.2. Якщо клуб має питання щодо рішень секретарів, статистиків під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій секретарів, статистиків, клуб не пізніше ніж через 3 робочих дні після цієї гри може подати листа та відеоматеріали даного матчу на Flash-носії на розгляд Директорату, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 3 000 (три тисячі) гривень.

У разі, якщо умова про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконана, лист не розглядається.

48.3. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа Дисциплінарно-експертна комісія ФБУ (щодо рішень суддів) та Директорат (щодо рішень секретарів, статистиків) повинні надіслати клубу протягом 3-х робочих днів, наступних за днем одержання від клубу листа.

Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера

49.1. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D** - він автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

У виключних випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які гравець має пропустити через свою дискваліфікацію.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить гравець за свою дискваліфікацію **D**, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку повторного порушення **D** протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а винний гравець дискваліфікується на 5 чергових ігор.

У випадку порушення **D** в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок становить 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень і винний гравець дискваліфікується на один календарний рік.

Якщо гравець грав, маючи фол з дискваліфікацією, без дозволу Директорату, – він сплачує обов'язковий грошовий внесок в розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень та команді зараховується програш «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

49.2. Якщо гравець під час гри отримав **фол з дискваліфікацією F** - він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

У виключних випадках Директорат має право прийняти рішення про дискваліфікацію гравця на декілька ігор. Рішення про кількість ігор, що пропустить гравець за свою дискваліфікацію **F**, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку повторного порушення **F** протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

У випадку порушення **F** в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок становить 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

Якщо гравець грав, маючи фол з дискваліфікацією, без дозволу Директорату, – він сплачує обов'язковий грошовий внесок в розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень та команді зараховується програш «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

49.3. Якщо тренер під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D** – він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

Крім того, тренер, що отримав два фолі з дискваліфікацією за особисту поведінку **D**, автоматично пропускає одну чергову гру Чемпіонату.

У виключних випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які тренер має пропустити через свою дискваліфікацію **D**.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить тренер за свою дискваліфікацію **D**, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку повторного порушення **D** протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

49.4. Якщо тренер під час гри отримав **фол з дискваліфікацією F** – він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У виключних випадках Директорат має право прийняти рішення про дискваліфікацію тренера на декілька ігор. Рішення про кількість ігор, що пропустить тренер за свою дискваліфікацію **F**, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку повторного порушення **F** протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

У випадку порушення **F** в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок становить 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

49.5. У випадку, якщо термін дискваліфікації перевищує кількість ігор, що залишилися до закінчення поточного сезону, залишок строку дискваліфікації переноситься на наступний сезон.

Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера

50.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу, інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (словом або жестом) (далі – неспортивна поведінка) до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперників, глядачів, члена своєї команди. За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень та/або до винного гравця, тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації від однієї до п'яти ігор.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється і винний гравець, тренер, дискваліфікується на п'ять ігор.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 20 000 (двадцять тисяч) гривень і дискваліфікація на один календарний рік.

50.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки, дії гравця, тренера до, під час та після гри, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, прояви нацизму та фашизму до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, суперника, глядачів, члена своєї команди, суддів, комісара, суддів-секретарів, делегата ФБУ.

За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винного гравця, тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації від однієї до п'яти ігор.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється і винний гравець, тренер дискваліфікується на п'ять ігор.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 40 000 (сорок тисяч) гривень і дискваліфікація на один календарний рік.

Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи клубу та особи, що супроводжує команду

51.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу, інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (словом або жестом) (далі – неспортивна поведінка) до, під час і після гри з боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, стосовно суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, статистиків, суперника, глядачів, члена своєї команди.

За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винній особі буде заборонено бути присутнім на двох офіційних іграх.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 25 000 (двадцяти п'яти тисяч) гривень та винній особі буде заборонено бути присутнім на офіційних іграх протягом одного календарного року.

51.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки (словом або жестом), дії, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, прояви нацизму та фашизму до, під час і після гри з боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, стосовно суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, статистиків, суперника, глядачів, члена своєї команди.

За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винної офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, буде застосована санкція у вигляді дискваліфікації від однієї до п'яти ігор.

Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів

52.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу (словом або жестом), інші будь-які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (далі – неспортивна поведінка), в т.ч. із застосуванням мегафону, до, під час та після гри з боку глядачів стосовно представників команди-суперника (гравців, тренерів, офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників клубу-суперника), суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів.

За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 40 000 (сорок тисяч) гривень.

52.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки до, під час та після гри вболівальників образ, в т.ч. із застосуванням мегафону, за ознакою їх релігійної, расової, статевої приналежності і спрямованих на приниження людської гідності, за виготовлення і демонстрацію вболівальниками плакатів, що пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, ганьблять честь, гідність і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників-гостей, глядачів, суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів.

За вищезгадані порушення клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень, а наступні 3 (три) домашні гри клуб проведе без глядачів.

Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка

53.1. З боку гравця, тренера

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку гравця, тренера по відношенню до суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперників, глядачів.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, і винний дискваліфікується на три гри.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винний дискваліфікується на п'ять ігор.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону – сплачується обов'язковий грошовий внесок в розмірі 40 000 (сорок тисяч) гривень, і винний дискваліфікується на один календарний рік.

53.2. З боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, по відношенню до суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперників, глядачів.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, та винній особі буде заборонено бути присутнім на трьох офіційних іграх.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винній особі буде заборонено бути присутнім на п'яти офіційних іграх.

У випадку порушення в третій раз протягом сезону – сплачується обов'язковий грошовий внесок в розмірі 40 000 (сорок тисяч) гривень, та винній особі буде заборонено бути присутнім на офіційних іграх протягом одного календарного року.

53.3. З боку глядачів

Клуб відповідає за погрози, залякування, в т.ч. із застосуванням мегафону, або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку глядачів по відношенню до гравців, тренерів, суддів, суддів-секретарів, комісара, делегата ФБУ, організованих вболівальників суперника.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

Стаття 54. Акт насильства

54.1. З боку гравця, тренера

Клуб несе відповідальність за акт насильства (умисне завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, тощо) до, під час та після закінчення гри з боку гравця, тренера по відношенню до суперника, члена своєї команди, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 20 000 (двадцяти тисяч) гривень до 50 000 (п'ятидесяти тисяч) гривень, та

дискваліфікація винного терміном від 1 (одного) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний дискваліфікується на термін від 2 (двох) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

54.2. З боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду

Клуб несе відповідальність за акт насильства з боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, до, під час та після закінчення гри по відношенню до суперника, члена своєї команди, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 10 000 (десяти тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень, та дискваліфікація винного на п'ять ігор.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний дискваліфікується на один календарний рік.

54.3. З боку глядача

Клуб несе відповідальність за акт насильства до, під час та після закінчення гри з боку глядача по відношенню до гравця, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 10 000 (десяти тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах до, під час та після гри можуть бути тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступні три домашні гри будуть проведені без глядачів.

54.4. Факт порушення повинен бути внесений у «Звіт комісара гри» (при відсутності комісара – у «Звіт старшого судді гри»), а також у письмовий рапорт старшого судді матчу.

Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі

55.1. У випадку участі в матчі гравця та/або тренера, який не мав права грати, перемога присуджується суперникам команди, що зробила порушення. Команда, що програла «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», одержує в класифікації нуль очок.

Стаття 56. Неявка команди на гру

56.1. Команді, що не з'явилася без поважної причини на календарну зустріч (тур) змагань і не попередила про це за п'ять днів клуб, що приймає, та Директорат, зараховується поразка «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», плюс клубом цієї команди сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 30 000 (тридцять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

При повторному випадку команда відсторонюється від участі в змаганнях, а результати всіх ігор, що були раніше зіграні в Чемпіонаті, анулюються.

56.2. Команда, що не з'явилася на гру (не вийшла на ігровий майданчик до початку ігрового часу матчу), відшкодовує команді-супернику (на підставі представлених

офіційних документів) витрати, пов'язані з рекламою матчу (в т.ч. афіші), заказом транспорту та ін.

56.3. У випадку неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.

У випадку, коли команда сповіщає до Директорату про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплата як за зіграний матч суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам не проводиться.

Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

57.1. Якщо після початку гри команда перервала гру, і це **призвело до зупинки гри** – клубом цієї команди сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

57.2. Якщо після початку гри команда відмовилась грати, і ця відмова **призвела до закінчення гри** - команда програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», плюс клубом цієї команди сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 30 000 (тридцять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень.

При повторному випадку команда відсторонюється від участі в змаганнях, а результати всіх ігор, що були раніше зіграні в Чемпіонаті, анулюються.

57.3. Якщо відмова команди від участі в грі була вчинена за ініціативою тренера і це доведено під час засідання Директорату, окрім зазначених санкцій до клубу/команди до тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації терміном на 2 (два) роки.

57.4. Якщо команди грають у серії із 2-х ігор (дві гри як одна) або «плей-оф» до двох перемог, команда, що програла першу, другу або третю гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», програє всю серію ігор «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

Положення даного пункту не застосовуються до серії «плей-оф» до трьох перемог.

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Усі внески клубів/організацій/команд проводяться на розрахунковий рахунок ФБУ (Ст. 1.2 чинних Правил проведення).

Стаття 58. Обов'язкові грошові внески клубу/організації

58.1. Кожний клуб за участь в Чемпіонаті і в Кубку України сезону 2018/2019 рр. повинен сплатити обов'язкові заявкові та інші внески. Розміри та терміни сплати внесків визначаються Виконавчим комітетом ФБУ. Підставою для сплати внесків клубами на розрахунковий рахунок ФБУ є чинні Регламент та Правила проведення Чемпіонату та Кубку України.

58.2. Клуб/організація/команда, що бере участь у XXVIII Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2018/2019 рр., повинен перерахувати на розрахунковий рахунок ФБУ заборгованість за попередній сезон до 01.08.2018 р. та обов'язкові грошові внески наступного сезону: 50 % від суми заявочного грошового внеску до 01.08.2018 р., суму, що залишиться, - до 01.09.2018 р.

58.3. Заявочний грошовий внесок для допуску учасників до участі в змаганнях сплачується в розмірі:

58.3.1. Заявочний грошовий внесок для участі команд в XXVIII Чемпіонаті та Кубку України сезону 2018/2019 рр.:

58.3.1.1. Для участі в Кубку України для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги), аматорського, студентського, юнацького клубу 1 000 (одна тисяча) гривень.

58.3.1.2. Для участі клубу/команди в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «А» (Суперліги) - 35 000 (тридцять п'ять тисяч) гривень.

58.3.1.3. Для участі клубу/команди в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

58.3.1.4. Для участі команди в Чемпіонаті України ВЮБЛ - серед команд Юнацької ліги Дивізіону «А» 1 000 (одна тисяча) гривень, серед команд Юнацької ліги Дивізіону «Б» 600 (шістсот) гривень.

58.3.1.5. У випадку порушення клубом/організацією/командою встановленого строку оплати заявочного грошового внеску клуб/команда може бути недопущений до участі або відсторонений від участі в Чемпіонаті.

58.3.2. Реєстрація (членський внесок) гравця **категорії «А»**, який має українське громадянство і має право виступати за національні збірні команди України, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 350 (триста п'ятдесят) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, для клубу Юнацької ліги 5 (п'ять) гривень.

58.3.3. Реєстрація гравця **категорії «Б»**, який має іноземне або українське громадянство і не має права виступати за національні збірні команди України: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.4. Реєстрація в ФІБА кожного гравця, в т.ч. гравця Молодіжної (Студентської) та Юнацької ліги, який має іноземне громадянство, – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 150 у.о. (1 у.о. дорівнюється €1 по курсу Національного банку України на час оплати).

58.3.5. Ротація (заміна) гравця категорії «Б» - для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 350 (триста п'ятдесят) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.6. Реєстрація (членський внесок) тренера, який має українське громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Юнацької ліги 20 (двадцять) гривень.

58.3.7. Реєстрація тренера, який має іноземне громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для клубу ВЮБЛ (Юнацької ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

58.3.8. Реєстрація (членський внесок) особи, що супроводжує команду (адміністратор, лікар, масажист та ін.), яка має українське громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

58.3.9. Реєстрація особи, що супроводжує команду, яка має іноземне громадянство (іноземного спеціаліста), – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для клубу Юнацької ліги 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

58.3.10. Дозаявка гравця – оплата реєстрації (членського внеску) гравця категорії «А» або «Б», плюс оплата реєстрації гравця категорії «Б» в ФІБА.

Дозаявкою вважається кожна заявка (кожна реєстрація гравця), що подана до Директорату після першої календарної гри відповідного дивізіону Чемпіонату.

58.4. При переході гравця категорії «А» або категорії «Б» в інший клуб за договором оренди проводиться нова реєстрація гравця, яка оплачується згідно пунктам, що викладені вище.

Стаття 59. Фінансові витрати клубу/організації під час проведення змагань

59.1. Витрати по відрядженню команд, їх харчуванню, проживанню та медичному страхуванню несуть організації/клуби, що відряджають.

59.2. При проведенні змагань організація/клуб-господар несе наступні витрати по:

- організації ігор та їх рекламі;
- оренді спортивної споруди;
- охороні громадського порядку і безпеки;
- медичному забезпеченню;
- транспорту для зустрічі клубу-гостя, доставки в готель, на тренування, ігри та назад у готель, відправлення;
- оплаті негазованої мінеральної води для команди-гостя (14 пляшок по 1.0 л - на команду; для суддів (4 пляшки по 1.0 л), секретарів та суддів під час гри (15 пляшок по 0,5 л);
- телевізійним та/або відеоонлайн трансляціям домашніх матчів та копіюванню запису відеозйомки, онлайн-трансляції;
- забезпеченню виступу груп підтримки, талісману клубу, шоу-програми;
- відрядженню суддів, комісара (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі;
- харчування до 123 (сто двадцяти трьох) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги), для клубу Юнацької ліги);
- оплаті роботи суддів, комісара, суддів-секретарів (в т.ч. суддя-інформатор та статистики) відповідно до Ст. 62 чинних Правил проведення (для клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Юнацької ліги).
Витрати суддям на ігровому майданчику, комісару, суддям-секретарям, суддям-інформаторам, статистикам повинні бути сплачені не пізніше ніж за одну годину до початку першої (єдиної) гри.
У випадку неявки команди та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА» суддям, комісару, інспектору матчу, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.
- оплаті роботи на іграх допоміжного персоналу, радиста, робітників та інших, виходячи з розцінок, установлених для даної установи.
- забезпеченню суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, двома комп'ютерами з доступом до Інтернету, двома принтерами (один з них кольоровий).

59.3. Клуб/організація оплачує всі штрафні санкції, що накладені на клуб, команду, а також на її гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, які супроводжують команду, на підставі статей чинних Правил проведення.

Стаття 60. Фінансові витрати клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)

60.1. Організатором фінального туру Кубку України («Фінал Чотирьох») є ФБУ спільно з Клубом/організацією-господарем.

60.2. Клуб/організація-господар та ФБУ за домовленістю між собою при проведенні півфінальних та фінальних ігор Кубку України («Фінал Чотирьох», тощо), несуть витрати по:

- організації ігор (експлуатації спортивної споруди, обслуговуванню цифрового обладнання і статистичної обробки інформації, послугам із забезпечення функціонування електронної системи суддівства;
- оренді транспортних засобів (автоперевезення), охороні громадського порядку і безпеки, медичному обслуговуванню, забезпеченню аптечкою екстренної допомоги;
- допоміжному персоналу, рекламі, онлайн-трансляції, телетрансляції півфінальних та фінальних ігор;
- оплаті роботи суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів (в т.ч. суддів-інформаторів, статистиків) згідно з розцінками, що зазначені в Ст. 62 чинних Правил проведення;
- проживанню в готелі суддям, комісарам, спостерігачам суддівства;
- залученню комп'ютерної техніки для обробки і видачі інформації про статистичні показники команд і гравців;
- створенню необхідних умов для роботи представників ЗМІ та працівників телебачення;
- інші витрати.

60.3. Клуб/організація/команда-господар, що приймає фінальний тур («Фінал Чотирьох») Дивізіону «Б» (Вищої ліги), фінальний тур Юнацької ліги, інші турові змагання, несе витрати по:

- організації ігор (експлуатації спортивної споруди, обслуговуванню цифрового обладнання і статистичної обробки інформації, послугам із забезпечення функціонування електронної системи суддівства;
- оренді транспортних засобів (автоперевезення), охороні громадського порядку і безпеки, медичному обслуговуванню, забезпеченню аптечкою екстренної допомоги;
- оплаті роботи суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів (в т.ч. судді-інформатора, статистиків) згідно з розцінками, зазначеними в Ст. 62 чинних Правил проведення;
- відрядженню суддів, комісара (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі);
- харчування до 123 (сто двадцяти трьох) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для клубів Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Юнацької ліги);
- залученню комп'ютерної техніки для обробки і видачі інформації про статистичні показники команд і гравців;
- створенню необхідних умов для роботи представників ЗМІ та працівників телебачення;

- інші витрати.

60.4. Клуб/організація/команда, що відряджає, оплачує проїзд до місця проведення змагань і зворотну дорогу, проживання в готелі, медичне страхування, харчування гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду.

Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ

61.1. Федерація баскетболу України несе витрати, пов'язані зі здійсненням статутної діяльності ФБУ, у тому числі витрати, пов'язані з:

- проведенням та оперативним керуванням змаганнями;
- реєстрацією клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів, суддів-інформаторів, статистиків;
- експлуатацією спортивних споруд, обслуговуванням цифрового обладнання і статистичної обробки інформації, послугами із забезпечення функціонування електронної системи суддівства, автоперевезень;
- забезпеченням аптечкою екстренної допомоги;
- забезпеченням суддівства змагань;
- відрядженню та оплаті роботи делегатів ФБУ;
- виготовленням нагородної атрибутики для переможців і призерів;
- нагородженням пам'ятними призами переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);
- телевізійною та/або відеоонлайн трансляціями півфінальних та фінальних ігор «Фіналу Чотирьох» Кубку України, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), фінальних ігор Юнацької ліги;
- технічним супроводом передачі даних потоку трансляції матчів для каналів та онлайн у мережі Інтернет (сервер трансляції);
- забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- забезпеченням функціонування системи відеоповторів під час ігор Чемпіонату та Кубку України;
- проведенням семінарів по підготовці (перепідготовці) та підвищенню кваліфікації тренерів, суддів, комісарів, суддів-секретарів, статистиків;
- виданням учбово-методичної літератури;
- іншими витратами, пов'язаними з організацією змагань.

Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади, статистиків за одну гру XXVIII Чемпіонату та Кубку України сезону 2018/2019 рр.

Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади ігор XXVIII Чемпіонату та Кубку України сезону 2018/2019 рр. відповідає наступним розмірам:

62.1. ДИВІЗІОН «А» (Суперліга)

62.1.1. Розміри оплати роботи суддів і комісара матчу за одну гру **Чемпіонату України**:

- Судді на ігровому майданчику - 800 (вісімсот) гривень, комісару - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- Матч «плей-оф» «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця: судді на ігровому майданчику - 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень.

62.1.2. Розміри оплати роботи суддів і комісара матчу за одну гру **Кубку України**:

- Судді на ігровому майданчику - 800 (вісімсот) гривень, комісару - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- Матч «плей-оф» «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця: судді на ігровому майданчику - 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень.

62.1.3. Розміри оплати роботи секретарської бригади за одну гру Чемпіонату та Кубка України команд Дивізіону «А» (Суперліги) наступні:

- Секретарю офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу для кидка, статистикам - 250 (двісті п'ятдесят) гривень, за гру «плей-оф» «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 350 (триста п'ятдесят) гривень, за міжнародну гру - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- Іншим членам секретарської бригади - 220 (двісті двадцять) гривень, за гру «плей-оф», «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 300 (триста) гривень, за міжнародну гру - 400 (чотириста) гривень.

62.1.4. Якщо гра проводиться без комісара (за умови функціонування системи відеоповторів), розміри оплати роботи за одну гру команд Дивізіону «А» (Суперліги) наступні:

- Старшому судді на ігровому майданчику - 1 100 (одна тисяча сто) гривень, за гру «плей-оф», «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 1 300 (одна тисяча триста) гривень;
- Судді на ігровому майданчику - 800 (вісімсот) гривень, за гру «плей-оф», «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 1 000 (одна тисяча) гривень;
- Спостерігачу суддівства - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень.

62.2. ДИВІЗІОН «Б» (Вища ліга)

Розміри оплати роботи за одну гру команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) наступні:

- Судді на ігровому майданчику - 350 (триста п'ятдесят) гривень, матч «плей-оф», «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 500 (п'ятсот) гривень;
- Комісару - 250 (двісті п'ятдесят) гривень, матч «плей-оф» «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 350 (триста п'ятдесят) гривень;
- Суддям за столом (секретарю офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу для кидка, статистикам) - 180 (сто вісімдесят) гривень, матч «плей-оф» «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 200 (двісті) гривень, за міжнародну гру - 200 (двісті) гривень;
- Іншим суддям за столом (оператору табло, судді-інформатору) - 180 (сто вісімдесят) гривень.

62.3. КУБОК УКРАЇНИ.

62.3.1. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру відповідної ліги суперника, що грає у нижчому дивізіоні (напр., якщо грають команда Дивізіону «А» (Суперліги) і команда Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – оплата як в Дивізіоні «Б» (Вищій лізі), якщо грають команда Дивізіону «Б» (Вищої ліги) і команда Молодіжної (Студентської) ліги – оплата як в Молодіжній (Студентській) лізі).

62.3.2. Якщо грають команди одного дивізіону, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-

інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру відповідного дивізіону (відповідної ліги), до якої відносяться обидві команди.

62.3.3. Клуб/команда, яка не зареєстрована в ФБУ як учасник XXVIII Чемпіонату України сезону 2018/2019 рр., а є учасником змагань Кубка України, розраховується з суддями, комісаром, спостерігачем суддівства, секретарями, ін., відповідно розміру оплати за одну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

62.3.4. Якщо команди Аматорської ліги грають між собою, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

62.3.5. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) півфінальних та фінальних ігор Кубка України («плей-оф», «Фінал Чотирьох»), відповідає розміру оплати за одну гру «плей-оф» за призові місця Дивізіону «А» (Суперліги).

62.4. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ВЕТЕРАНІВ.

Розміри оплати роботи за одну гру команд ветеранів слідує:

- Двом суддям на ігровому майданчику по 170 (сто сімдесят) гривень кожному;
- Комісару (головному судді туру) 120 (сто двадцять) гривень;
- Суддям-секретарям - 5 (п'ять) осіб по 123 (сто двадцять три) гривень кожному.

62.5. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ДІВЧАТ (ВСЕУКРАЇНСЬКА ЮНАЦЬКА БАСКЕТБОЛЬНА ЛІГА).

Розміри оплати роботи за одну гру Чемпіонату серед команд дівчат (Юнацька ліга) слідує:

- Судді на ігровому майданчику 200 (двісті) гривень;
- Комісару (головному судді туру) 140 (сто сорок) гривень;
- Суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) за одну гру 120 (сто двадцять) гривень.

62.6. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД МОЛОДІЖНИХ (СТУДЕНТСЬКИХ) КОМАНД.

Розміри оплати роботи за одну гру Чемпіонату серед молодіжних команд (Студентської ліги) слідує:

- На першому етапі (регіональні, обласні змагання) – трьом суддям на ігровому майданчику по 200 (двісті) гривень кожному, суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) - по 120 (сто двадцять) гривень кожному;
- На другому етапі (півфінальний етап - фінальні ігри дивізіонів, ігри «плей-оф») – трьом суддям на ігровому майданчику по 250 (двісті п'ятдесят) гривень кожному, суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) - по 150 (сто п'ятдесят) гривень кожному;
- На третьому етапі (фінальний етап Молодіжної (Студентської ліги, гра «плей-оф» та за 1-2 та 3-4 місця) – трьом суддям на ігровому майданчику - по 280 (двісті вісімдесят) гривень кожному; суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) за одну гру 150 (сто п'ятдесят) гривень кожному.

ГЛАВА ІХ. СУДДІВСТВО ІГОР

Стаття 63. Загальні положення

63.1. Судді, комісар, спостерігач суддівства (обзервер), судді-секретарі є представниками ФБУ під час проведення офіційних змагань під егідою ФБУ. Представник ФБУ повинен поводити себе гідно і тактовно, пропагувати своєю поведінкою цінності здорового способу життя, бути коректним і виражати повагу до своїх колег, учасників змагань та оточуючих. Неприпустимим є публічна проява будь-яких шкідливих звичок.

63.2. Обслуговувати ігри усіх офіційних змагань з баскетболу в Україні, в т.ч. регіональних та обласних, мають право лише ті судді, комісари, спостерігачі суддівства та судді-секретарі (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор, статистики), які мають ліцензію ФБУ на поточний сезон та склали присягу баскетбольного арбітра.

63.3. Щоб отримати ліцензію ФБУ, суддя, комісар, суддя-секретар (член секретарської бригади, в т.ч. суддя-інформатор, статистик) мають виконати такі вимоги:

63.3.1. Взяти участь у семінарі ФБУ для суддів, комісарів, суддів-секретарів (в т.ч. суддя-інформатор, статистики), скласти іспити зі знання «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту про змагання та чинних Правил проведення, виконати тести з фізичної підготовки (судді на ігровому майданчику).

63.3.2. Зареєструватися (одноразово) на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація»;

63.3.3. Сплатити обов'язковий грошовий внесок:

- Суддя - ліцензія «А» 4 000 (чотири тисячі) гривень,
- Суддя - ліцензія «В» 1 100 (одна тисяча сто) гривень,
- Суддя - ліцензія «С» 600 (шістсот) гривень,
- Суддя Юнацької ліги - ліцензія «С» 200 (двісті) гривень,
- Суддя Регіональної та обласної ліги - ліцензія «С» 100 (сто) гривень,
- Комісар - ліцензія «А» 3 000 (три тисячі) гривень,
- Комісар - ліцензія «В» 700 (сімсот) гривень,
- Спостерігач суддівства - ліцензія 1 000 (одна тисяча) гривень,
- Суддя-секретар (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу для кидка, суддя-інформатор, статистик) - ліцензія для змагань Дивізіону «А» (Суперліги) 250 (двісті п'ятдесят) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 180 (сто вісімдесят) гривень, для регіональних та обласних змагань 50 (п'ятдесят) гривень.

При відсутності ліцензії суддя, комісар, суддя-секретар, в т.ч. регіональних та обласних змагань, не повинен бути допущений до гри.

63.4. Суддям, комісарам, спостерігачам суддівства, суддям-секретарям (членам секретарської бригади, в т.ч. суддям-інформаторам, статистикам), які мають ліцензію ФБУ, заборонено обслуговувати ігри змагань, що проводяться не під егідою ФБУ (змагання, що організовані та проводяться третіми особами, без відповідної реєстрації/акредитації такого змагання в ФБУ, реєстрації гравців, сплати відповідних внесків і т.д.).

У випадку порушення - ліцензія судді, комісара, спостерігача суддівства, судді-секретаря (члена секретарської бригади, в т.ч. судді-інформатора, статистика) анулюється, а винний відстороняється від суддівства на 2 роки.

У випадку повторного порушення винний відстороняється від суддівства довічно.

Стаття 64. Призначення на ігри

64.1. Кожну гру Дивізіону «А» (Суперліги) обслуговують:

64.1.1. Троє суддів на ігровому майданчику,

64.1.2. Комісар (призначається тільки на гру команд, що грають в ігровому залі без функціонуючої системи відеоповторів ФБУ).

64.1.3. Спостерігач суддівства (призначається на гру команд, що грають в ігровому залі з функціонуючою системою відеоповторів ФБУ).

64.1.4. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.2. Кожну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обслуговують:

64.2.1. Двоє суддів на ігровому майданчику на грі першого етапу (регіонального групового етапу).

64.2.2. Троє суддів на ігровому майданчику на грі другого етапу (з іншими регіонами і групами), ігри серії «плей-оф» і за призові місця команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги)

64.2.3. Комісар призначається на гру першого етапу (регіонального групового етапу) тільки за вимогою клубу/команди. Для цього клуб/команда, яка про це просить, має надіслати відповідного листа на адресу Директорату за 10 (десять) днів до проведення матчу, та оплатити комісару роботу і витрати за відрядження (при необхідності).

На гру другого етапу (з іншими регіонами і групами), гру серії «плей-оф» і за призові місця команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) комісар призначається на матч команд, що грають в ігрових залах без функціонування системи відеоповторів.

64.2.4. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.3. Призначення суддів-секретарів здійснює місцева колегія суддів.

64.4. На найбільш відповідальні зустрічі може бути призначений делегат ФБУ. Клуб має право звернутися до Директорату із проханням про призначення делегата ФБУ на певну гру. У цьому випадку кошти за оплату роботи та витрати на відрядження делегата ФБУ сплачує клуб/команда, яка звернулася з проханням щодо його призначення.

64.5. З метою безперешкодного спілкування всі судді і комісари зобов'язані мати електронну адресу та доступ до Інтернету.

Призначення для суддів, комісарів, спостерігачів суддівства матчу здійснюється Директоратом або відповідною комісією за 5-10 днів до початку гри та надсилається в електронній формі на особисту електронну адресу судді, комісара, спостерігача суддівства.

Підтвердження має бути надіслано суддею, комісаром, спостерігачем суддівства протягом 48 годин.

Якщо протягом 48 годин суддя, комісар, спостерігач суддівства не підтвердили своє призначення, їхнє призначення скасовується та буде знайдена заміна.

Якщо будь-який суддя, комісар, спостерігач суддівства за непередбачених обставин не здатний прийняти призначення, він повинен негайно проінформувати про це Директорат у письмовій формі на електронну адресу (робочу або особисту) або SMS-повідомленням на (робочій або особистий номер телефону), щоб йому була знайдена заміна.

Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара

65.1. Враховуючи суспільну значимість змагань з баскетболу в Україні, морально-етична поведінка та зовнішній вигляд офіційних представників ФБУ (суддя, комісар, суддя-секретар) є вкрай важливим. Вони повинні бути охайно одягнені. Для комісара обов'язковим є офіційний одяг (костюм, сорочка, краватка, у спекотну погоду припустимо сорочка).

Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 700 (сімсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винний буде усунений від суддівства терміном на 3 місяці.

65.2. Суддівська сорочка і куртка повинні бути єдиними для всіх арбітрів, що обслуговують офіційні матчі в Україні, і відповідати моделі, яка розроблена ФБУ.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

65.3. Логотип ФБУ розміром 4,5х6,5 см повинен бути розміщений угорі на лівій стороні суддівської сорочки і куртки.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

65.4. Розміщення реклами на уніформі суддів визначається ФБУ.

65.5. Забороняється паління біля спортивних споруд, в наданих для суддів роздягальні, душовій та туалетній кімнатах.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара

66.1. Якщо суддя запізнюється або не з'являється без попередження про затримку, комісар повинен негайно повідомити про це Директорат для вирішення питання заміни судді.

У випадку невинного запізнення на гру судді, комісара, винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара Дивізіону «А» (Суперліги) 600 (шістсот) гривень, для судді, комісара Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, для судді, комісара в інших змаганнях 200 (двісті) гривень. Крім того, суддя, комісар переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

У випадку неявки на гру по власній провіні або без усякого виправдання, - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень та відсторонення від суддівства до кінця сезону.

66.2. Якщо суддя не прибув до місця змагань і Директорат не може забезпечити заміни, комісар (при відсутності комісара – старший суддя) звертається до найбільш кваліфікованого судді з числа місцевих суддів, що мають посвідчення ФБУ, та узгоджує це рішення з Директоратом.

Стаття 67. Обов'язки комісара

67.1. Комісар є гарантом проведення гри відповідно до «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту про змагання та чинних Правил проведення. Він повинен співробітничати із суддями, представниками клубів та організаторами.

67.2. Основними обов'язками комісара є контроль над дотриманням вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення всіма учасниками матчу та глядачами.

67.3. Комісар повинен мати необхідні знання «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення. Під час гри комісар зобов'язаний перебувати за секретарським столом між секундометристом і секретарем.

67.4. У випадку, якщо у клубу-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення клубом-господарем, комісар разом із делегатом клубу-господаря повинен вжити заходів по усуненню порушень.

Комісар зобов'язаний відзначити у «Звіті комісара гри» наявність будь-яких відхилень від вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення.

67.5. До початку гри

67.5.1. Після прибуття в спортивний комплекс комісар повинен отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників матчу.

67.5.2. До початку гри комісар зобов'язаний:

- перевірити відповідність ігрового майданчика вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення та працездатність технічного встаткування;
- перевірити забезпечення громадського порядку представниками МВС, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів і глядачів;
- перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита і/або кошика;
- проконтролювати проведення клубом-господарем відеозйомки гри;
- перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади;
- перевірити наявність бригади суддів-секретарів і статистиків у повному складі;
- перевірити наявність ліцензій суддів-секретарів і статистиків;
- одержати від делегата клубу-господаря інформацію про зроблені розрахунки із бригадою суддів, суддів-секретарів і статистиків;
- перевірити наявність і відповідність Листа допуску команди до гри і технічну заявку, вікові обмеження;
- перевірити правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

67.5.3. Не пізніше, чим за 40 хвилин до початку гри комісар повинен перевірити допуск гравців (в Юнацькій лізі – реєстрацію та відповідність фото гравця на сайті ФБУ особистостям заявлених гравців на гру), тренерів, осіб, що супроводжують команду.

67.5.3.1. У випадку виникнення яких-небудь труднощів, пов'язаних з питаннями допуску гравця, тренера і особи, що супроводжує команду, комісар повинен негайно зв'язатися з Директоратом.

67.5.3.2. У випадку, якщо прізвище гравця, тренера або особи, що супроводжує команду, присутнє в технічній заявці команди, але його немає в Листі допуску до гри із вказівкою номера реєстрації і немає на сайті ФБУ в складі команди, комісар має право допустити гравця, тренера або особу, що супроводжує команду, до участі в матчі за умови надання інших документів, що підтверджують його допуск, але тільки після узгодження з Директоратом.

67.5.4. Комісар (при відсутності комісара - старший суддя) разом з головним тренером команди відповідає за дотримання правил допуску члена команди до участі в матчі.

За допуск до участі в матчі члена команди (гравця, тренера, помічника тренера, особи, що супроводжує команду), що не мав права участі в грі, - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: матчу Дивізіону «А» (Суперліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, Юнацької ліги і Молодіжної (Студентської) ліги 200 (двісті) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6. Під час гри.

67.6.1. Комісар контролює виконання суддями-секретарями і статистиками своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри.

У випадках встановлення грубих порушень комісар може відсторонити від роботи будь-кого з суддів-секретарів.

67.6.2. У випадку, якщо судді приймають рішення, яке суперечить «Офіційним Правилам гри» або чинним Правилам проведення, що ставить в невідгідне положення одну з команд чи може привести до протесту на результат гри, комісар зобов'язаний проконсультувати суддів для того, щоб уникнути помилки.

67.6.3. У випадку, якщо судді просять надати допомогу або необхідну інформацію, комісар повинен зробити все можливе, щоб допомогти їм. Однак остаточне рішення ухвалює старший суддя.

67.6.4. Комісар не повинен безпідставно втручатися в дії суддів.

67.6.5. Рішення комісара, його оцінка роботи судді повинні бути професійними, об'єктивними, неупередженими.

При порушенні – комісар матчу Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 300 (триста) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6.6. Комісар зобов'язаний стежити за виконанням Ст. 11 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б»).

При порушенні – комісар матчу Дивізіону «А» (Вищої ліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 300 (триста) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6.7. Комісар повинен контролювати дотримання учасниками матчу вимог до екіпірування, що викладені в Ст. 11 чинних Правил проведення.

67.6.8. Комісар зобов'язаний перевірити наявність текстової (роботу статистиків) та відео онлайн-трансляції матчу під час гри.

67.7. Після закінчення гри

67.7.1. Комісар повинен бути присутнім на післяматчевій прес конференції після закінчення гри та надати до Директорату свої коментарі щодо висловлювань тренерів та гравців.

67.7.2. На протязі 30 хвилин після закінчення гри Чемпіонату або Кубку комісар повинен повідомити в Директорат про технічні недоліки, інциденти, протест, дискваліфікацію.

При порушенні – комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється. та винний буде відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.3. Комісар Юнацької ліги надсилає результати всіх ігор одночасно після закінчення туру по електронній пошті не пізніше 09:00 години наступного дня.

При порушенні - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.4. Комісар (при відсутності комісара - старший суддя) повинен одержати у секретаря перший екземпляр офіційного протоколу, офіційний статистичний звіт гри. Після закінчення гри комісар повинен упевнитися, що обидві команди отримали копії офіційного протоколу, статистику гри.

Крім того, комісар зобов'язаний перевірити наявність підсумкової статистики по закінченню матчу на сайті.

67.7.5. Усі порушення, що мали місце при проведенні матчу, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті комісара гри», при відсутності комісара – у «Звіті старшого судді».

Делегат матчу повинен бути попереджений про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті».

«Звіт» повинен бути належно заповнений, записи – чітко сформульовані і бути такими, що не допускають подвійного тлумачення.

У випадку неналежно заповненого «Звіту» - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку приховування порушень чи недоліків, - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 400 (чотириста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.6. «Звіт» повинен бути відправлений протягом 48 годин після закінчення гри на **дві** адреси:

k.monzul@ukrbasket.net та lora_fbu@ukr.net

Якщо мали місце порушення при проведенні матчу, за які передбачені санкції, «Звіт комісара гри» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

При порушенні строку відправки «Звіту» - комісар (при відсутності комісара – старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.7. В «Звіті комісара по роботі суддів» комісар оцінює та характеризує роботу суддів. «Звіт комісара по роботі суддів» повинен бути відправлений протягом 72 годин після закінчення останньої або єдиної гри на адресу **zvit.komb@gmail.com** та кожному з суддів ту частину Звіту, що стосується його персонально, на його електронну адресу.

При порушенні строку відправки «Звіту комісара по роботі суддів» - комісар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.8. У випадку будь-якого інциденту, акту насильства, агресивної поведінки гравця, тренера, неспортивної поведінки офіційної особи або особи, що супроводжує команду, комісар та старший суддя (або декілька суддів) повинні додатково скласти про це письмовий рапорт, і направити рапорт в Директорат таким чином, щоб рапорт надійшов до адресату до 12:00 години наступного дня. Рапорт повинен містити інформацію про:

- інцидент, що відбувся до, під час або після матчу;
- час, коли відбувся інцидент,
- детальний опис інциденту,
- особу або осіб, що відповідальні за виникнення інциденту та ін..

При порушенні строку відправки рапорту, недостовірної інформації або приховування порушень – комісар, старший суддя, суддя Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, комісар, старший суддя, суддя Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.9. Протягом 48 годин після закінчення гри комісар зобов'язаний відправити рекомендованим листом або експрес-поштою (конверт форматом А4) до Директорату наступні документи:

- перший екземпляр офіційного протоколу гри,
- офіційний статистичний звіт гри,
- рапорт (оригінал, якщо є),

- інші документи, якщо є.

При порушенні строку відправки рапорту та/або документів комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.8. Більш детально обов'язки комісара ФБУ викладені в службовій інструкції.

Стаття 68. Обов'язки старшого судді у випадку, якщо комісар відсутній

68.1. У випадку, якщо комісар відсутній, старший суддя повинен виконувати обов'язки комісара.

68.1. Старший суддя матчу є офіційним представником ФБУ під час гри і здійснює контроль над дотриманням чинних Правил проведення всіма учасниками гри.

68.2. **Старший суддя** зобов'язаний:

68.2.1. **До початку гри**

- Отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників змагань, перевірити забезпечення громадського порядку представниками охорони, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів і глядачів;
- Перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- Перевірити відповідність ігрового майданчику вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення;
- Разом з делегатом клубу за півтори години перед початком матчу перевірити наявність і робочий стан технічного встаткування гри, систему відеоперегляду ФБУ (**Instant Replay System - IRS**), і проконсультувати фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита і/або кошика;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади і статистиків;
- Перевірити наявність бригади та ліцензій суддів-секретарів і статистиків у повному складі;
- Перевірити склад команд (Лист допуску і технічну заявку команди на гру, вікові обмеження) та правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

68.2.2. **Під час гри**

68.2.2.1. Під час гри старший суддя зобов'язаний здійснювати контроль над дотриманням вимог чинних Правил проведення Чемпіонату всіма учасниками гри та глядачами.

68.2.2.2. Старший суддя разом з секретарем офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням Ст. 11 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б»).

При порушенні старший суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: на грі Дивізіону «А» (Суперліги) - 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 300 (триста) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

68.2.2.3. На старшого суддю матчу разом з секретарем офіційного протоколу покладено контроль за використанням медіа тайм-аута тривалістю 60 секунд під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги). Згідно з Офіційними Правилами баскетболу (Ст. Е), можливий 1 (один) медіа тайм-аут у кожному періоді в доповнення до звичайних тайм-аутів. Медіа тайм-аут в додатковому періоді неприпустимий.

Процедура. Якщо жодна з команд не звернулася з проханням про надання тайм-ауту до того моменту, коли залишається 5 хвилин до закінчення кожного періоду, медіа тайм-аут надають за першої можливості, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений.

Цього тайм-ауту не записують жодній з команд.

68.2.2.4. Старший суддя повинен використовувати систему відеоповторів ФБУ виключно згідно «Офіційним Правилам баскетболу» (Ст. 46.12).

68.2.3. Після закінчення гри

68.2.3.1. На протязі 30 хвилин після закінчення гри Чемпіонату або Кубка старший суддя матчу повинен повідомити в Директорат про технічні недоліки, інциденти, протест, дискваліфікацію.

68.2.3.2. Одержати у секретаря перший екземпляр офіційного протоколу (електронний варіант з кольорового принтеру), офіційний статистичний звіт гри.

68.2.3.3. Старший суддя матчу повинен попередити делегата клубу-господаря про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті старшого судді».

68.2.3.4. Якщо під час гри був призначений фол з дискваліфікацією (а в Юнацький лізі і технічний фол за особисту поведінку), у випадку будь-якого інциденту, неспортивної поведінки, акту насильства, агресивної поведінки гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, глядачів, старший суддя (при необхідності, декілька суддів) повинен додатково скласти про це письмовий рапорт, і направити рапорт в Директорат таким чином, щоб рапорт надійшов до адресату до 12:00 години наступного дня.

68.2.3.5. Усі порушення, що мали місце при проведенні матчу, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт старшого судді»).

Після закінчення гри старший суддя повинен заповнити «Звіт старшого судді», внести, за необхідністю, свої зауваження, та надіслати «Звіт старшого судді» на **дві** адреси:

k.monzul@ukrbasket.net та lora_fbu@ukr.net

68.2.3.6. «Звіт старшого судді» повинен бути відправлений протягом 48 годин після закінчення гри.

Якщо мали місце порушення при проведенні гри, за які передбачені санкції, «Звіт старшого судді» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

68.2.3.7. Протягом 48 годин після закінчення гри старший суддя зобов'язаний відправити рекомендованим листом або експрес-поштою (конверт форматом А4) в Директорат наступні документи:

- перший екземпляр офіційного протоколу гри,
- офіційний статистичний звіт гри,
- рапорт (оригінал, якщо є),

- інші документи, якщо є.
При порушенні ст. 68.2.3 старший суддя матчу Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.
У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

68.3. Більш детально обов'язки старшого судді викладені в службовій інструкції.

Стаття 69. Обов'язки спостерігача суддівства (обзервера)

69.1. За умовою функціонування системи відеоповторів Директорат заміняє посаду комісара на посаду спостерігача суддівства (обзервера).

Спостерігач суддівства (обзервер) - це особа, яка призначена Директоратом для перегляду та аналізу суддівства ігор Чемпіонату та Кубка України.

69.2. Обов'язки спостерігача суддівства:

69.2.1. Спостерігач суддівства повинен переглядати гру онлайн, потім переглядати відеозапис цієї гри, робити аналіз суддівства, після кожної гри надавати оцінку роботи та рекомендації для кожного судді.

69.2.2. Спостерігач протягом 72 годин після закінчення гри повинен надати свій письмовий «Звіт про суддівство обзервера» (аналіз, оцінка роботи, рекомендації суддям) до Директорату Чемпіонату на адресу: **zvit.observer@gmail.com**, а також кожному судді окремо ту частину «Звіту про суддівство», що стосується судді персонально, на його електронну адресу.

69.2.3. На протязі сезону спостерігач суддівства призначатиметься як для онлайн перегляду гри, так і для перегляду гри з відрядженням.

69.3. Більш детально обов'язки спостерігача суддівства (обзервера) викладені в службовій інструкції.

Стаття 70. Обов'язки делегата ФБУ

70.1. Делегат є офіційним представником ФБУ під час гри і здійснює контроль над дотриманням чинних Правил проведення всіма учасниками змагань.

70.2. Одним із обов'язків делегата є оцінка об'єктивності суддівства матчу.

70.3. У випадку подання протесту на результат останньої гри змагань (останньої гри серії плей-оф, за призові місця) делегат ФБУ приймає оперативне остаточне рішення. Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

70.4. Делегат ФБУ не повинен сидіти за секретарським столом під час гри. Рекомендується, щоб делегат ФБУ займав таке місце в ігровому залі, з якого йому було б зручно спостерігати за грою в цілому.

70.5. Протягом 48 годин після закінчення останньої або єдиної гри делегат ФБУ зобов'язаний надіслати «Звіт делегата ФБУ» на електронну адресу Директорату.

Стаття 71. Обов'язки судді-секретаря

- 71.1. Суддя-секретар не пізніше, чим за 40 (сорок) хвилин до початку гри повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом.
У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.
У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється та винний відстороняється від суддівства на один місяць.
- 71.2. Суддя-секретар може залишати своє робоче місце до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу комісара, при відсутності комісара – старшого судді матчу.
У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 250 (двісті п'ятдесят) гривень.
У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється та винний відстороняється від суддівства на один місяць.
- 71.3. У випадку неякісного виконання суддею-секретарем своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, що відзначено у звіті комісара або старшого судді матчу, -
Суддя-секретар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 150 (сто п'ятдесят) гривень.
У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.
- 71.4. У випадку, якщо суддя-секретар допустив грубу помилку, яка може призвести або призвела до протесту на результат гри, -
Суддя-секретар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 250 (двісті п'ятдесят) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 200 (двісті) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 150 (сто п'ятдесят) гривень.
У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.
- 71.5. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням чинних Правил проведення (Ст. 11, 11.5, 11.6, 11.9, 11.10, 11.11, 26.3, 26.5 - участь в матчі).
Якщо секретар офіційного протоколу допустив порушення при допуску до участі в грі, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: на грі Дивізіону «А» (Суперліги) 250 (двісті п'ятдесят) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, Юнацької ліги – 150 (сто п'ятдесят) гривень.
У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.
- 71.6. На секретаря офіційного протоколу гри покладено контроль за використанням медіа тайм-ауту на іграх команд Дивізіону «А» (Суперліги). Процедура прописана в Ст.68.6.8 чинних Правил проведення.

Якщо секретар офіційного протоколу гри Дивізіону «А» (Суперліги) допустив порушення, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

Стаття 72. Обов'язки статистика

72.1. Група статистиків для роботи зі статистичною програмою ФБУ входить до складу бригади суддів-секретарів, що призначена на матч, і виконує роботу з введення подій гри в спеціалізовану комп'ютерну програму, яка затверджена ФБУ на початку сезону.

72.2. Статистик не пізніше, чим за 40 хвилин до початку гри повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом.

У випадку порушення винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 100 (сто) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.3. Статистик повинен:

72.3.1. За 40 хвилин до початку гри встановити з'єднання з сервером статистики.

72.3.2. По закінченню кожної чверті та після гри звіряти рахунок, дані про отримані очки, фоли з табло і протоколом.

72.3.3. Після закінчення гри перевірити наявність статистики на офіційному сайті.

72.3.4. Віддавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.

72.3.5. Після закінчення гри перевірити наявність підсумкової статистики на сайті.

У випадку неякісного виконання групою статистиків своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, грубих помилок в статистичному звіті, або недоліків, що відзначені у звіті комісара, старшого судді гри або спеціаліста ФБУ, - група статистиків сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: на іграх Дивізіону «А» (Суперліги) 750 (сімсот п'ятдесят) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 540 (п'ятсот сорок) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги – 400 (чотириста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, група статистиків відсторонюється від суддівства на термін від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 73. Оцінка суддівства

73.1. Роботу суддів на кожному матчі оцінює комісар або спостерігач суддівства (обзервер).

73.2. Директорат переглядає відеозаписи матчів, аналізує роботу суддів та комісарів, та, при необхідності, може прийняти рішення про тимчасове, до рішення ЕК ФБУ, відсторонення судді або комісара від суддівства ігор Чемпіонату.

Стаття 74. Санкції за дії, що здійснені суддею, комісаром, суддею-секретарем, статистиком

74.1. На суддю, комісара, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика можуть бути накладені санкції за здійснення наступних дій:

74.1.1. У випадку агресії, погрози, насильства або будь-який прояви неповаги, нетактовності, порушенні норм етики (в т.ч. підкидання м'яча ногою собі у руки протягом гри) до будь-якої особи, що присутня на матчі (до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.) –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара 500 (п'ятсот) гривень, для судді-секретаря, судді-інформатора, статистика 200 (двісті) гривень.

У випадку повторного порушення на протязі сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці.

У випадку повторного порушення на протязі сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці або може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.2. У випадку перевищення суддею, комісаром, суддею-секретарем, суддею-інформатором, статистиком своїх повноважень при проведенні гри –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, для судді-секретаря, статистика, судді-інформатора 150 (сто п'ятдесят) гривень.

У випадку повторного порушення на протязі сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці або може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.3. У випадку навмисного занесення позначок, зміни, маніпуляції протоколом гри таким чином, що запис не відповідає тому, що відбувалося на майданчику, навмисне занесення невірних даних, неточність і помилковість інформації, -

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень та може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.4. У випадку неякісного суддівства, що встановлено Директоратом (велика кількість помилок (сім та більше), декілька грубих помилок (три і більше, які могли вплинути на результат гри, втрата контролю над грою, що привела до інциденту), -

суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: суддя Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, суддя Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Студентської ліги, Юнацької ліги - 500 (п'ятсот) гривень,

та винний суддя переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

При випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

У випадку порушення в третій раз - відсторонення від суддівства до кінця сезону.

74.1.5. У випадку, коли суддя зробив помилку або помилки, що вплинули на результат гри, -

Суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги 500 (п'ятсот) гривень, та суддя переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на 1 (один) місяць;

Якщо випадок відбувся на іграх серії «плей-оф», суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень,

Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги 800 (вісімсот) гривень, та суддя відстороняється від суддівства від 2 (двох) до 4 (чотирьох) місяців або до кінця сезону;

Якщо випадок відбувся в іграх 1/2 фіналу і за призові місця, суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги 1 000 (тисяча) гривень. Крім того, суддя відстороняється від суддівства до кінця сезону з наступним продовженням терміну дискваліфікації у наступному сезоні, що визначений Директором.

При повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний суддя відсторонюється від суддівства до кінця сезону з наступним продовженням терміну дискваліфікації у наступному сезоні, що визначений Директором.

74.1.6. У випадку упередженого суддівства матчу, що доведене, у тому числі за допомогою відеозапису, -

суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, Молодіжної (Студентської) ліги, Юнацької ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень, та відсторонюється від суддівства на календарний рік.

74.1.7. У випадку, якщо старший суддя прийняв рішення всупереч відеоповтору (помилкове рішення), що доведено висновком ЕК ФБУ, Директорат може застосувати до судді наступні санкції:

- у випадку прийняття помилкового рішення, що не вплинуло на результат гри, старший суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, Молодіжної (Студентської ліги), Юнацької ліги 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень;

- у випадку прийняття помилкового рішення, що вплинуло на результат гри, старший суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, Молодіжної (Студентської ліги), Юнацької ліги 3 000 (три тисячі) гривень, та відсторонюється від суддівства на календарний рік.

74.2. Процедура накладення санкцій.

До розгляду справ про порушення, що здійснені суддею, комісаром, суддею-секретарем, суддею-інформатором, статистиком, за які на них можуть бути накладені санкції, до Директорату може залучатися представник ЕК і ТК ФБУ.

Крім того, санкції можуть бути накладені Директором за пропозицією ЕК і ТК ФБУ.

74.3. Порядок застосування санкцій.

74.3.1. Санкції відносно судді, комісара, судді-секретаря, судді-інформатора, статистика застосовуються в рамках термінів проведення поточного Чемпіонату і пролонгуються в наступному Чемпіонаті у випадку, якщо тривалість санкції перевищує термін закінчення поточного Чемпіонату.

74.3.2. Санкції, що накладаються Директором на суддю, комісара, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика мають силу у відношенні до всіх офіційних змагань, що проводяться ФБУ.

74.4. Оскарження санкцій

Санкції, що накладає Директорат, набувають чинності негайно і можуть бути оскаржені у встановленому цими Правилами порядку.